

Velké kapitoly Bible

**Biblické úkoly 1995
1. čtvrtletí**

Úvod

Před několika lety G. Campbell Morgan, pozoruhodný člověk a učitel, napsal knihu nazvanou Velké kapitoly Bible. Prozkoumal 50 nejpozoruhodnějších částí Písma. Jeho kniha se velmi rychle stala oblíbenou. V předmluvě autor vysvětluje, že jeho cílem není srovnávat těchto 50 kapitol s jinými biblickými texty. Říká doslova: „Žádné porovnávání jsem neměl v úmyslu. Každá kapitola nebo její část má svůj nenahraditelný význam a smysl. Některé kapitoly však zvláště výjimečným způsobem oslovují lidská srdce.“

Vybrali jsme k našemu studiu 12 kapitol Bible, které oslovují všechny křesťany. Toto čtvrtletí bude požehnáním pro věřící všech vyznání, zvláště pak pro adventisty sedmého dne, kteří jsou si vědomi své odpovědnosti za hlásání trojandělského poselství ze Zjevení 14. kapitoly.

Dvanáct vybraných kapitol obsahuje „věčné evangelium“ (Zj 14,6), které je pro nás nejdůležitější. První úkol tohoto čtvrtletí nese název: „Velká kapitola lásky“ (1 Kor 13). Druhý úkol představuje „Utrpení Božího syna“ (Iz 53). Tato „dobrá zpráva“ je ústřední myšlenkou celého čtvrtletí.

Dvanáct „zlatých“ kapitol má stále aktuální a myšlenkově nevyčerpatelný obsah. Přivádějí nás k opětovnému přemýšlení a studiu. V tomto čtvrtletí se seznámíme s novými myšlenkami a souvislostmi, které doplní naše znalosti a zkušenosti týkající se daných témat. Ellen Whiteová napsala: „Celou věčnost budeme moci odhalovat slávu Božího slova a vynášet na světlo jeho poklady.“ (7 BC 919, komentář Ellen Whiteové)

Velký Učitel, Ježíš Kristus, opakuje svým následovníkům znovu a znovu základní pravdy, aby jim všichni plně porozuměli a přemýšleli o Boží moudrosti a lásce popsané v Bibli. Věci staré i nové je třeba stále znovu dobývat ze zlatého dolu — Písma. Možná, že při studiu biblických úkolů na toto čtvrtletí objevíte „zlaté kaménky“, o nichž jste dříve nevěděli. Budete mít tak větší užitek ze studia nově objevených a pochopených pravd Bible.

Zalmista říká: „Co vysloví Hospodin, jsou slova ryzí, stříbro přetavené v kadlubu v zemi, sedmkrátě protřibené.“ (Žalm 12,7) Slovo „protřibené“ znamená rovněž přetavené. Stříbro přetavené v ohni je čistší. Čím více čteme Boží slovo, tím jasněji k nám promlouvá nejčistší pravda.

VELKÁ KAPITOLA LÁSKY

1 Kor 12,4–11; 27–31; 13,1–13; 14,1

Základní text

**„A tak zůstává víra, naděje a láska — ale největší z té trojice je láska.“
(1 Kor 13,13)**

Základní myšlenka

V 1 Kor 13. kapitole apoštol Pavel popisuje nejkrásnější prvek života křesťana — lásku, drahocennou a nepostradatelnou Boží lásku zasahující do života a chování lidí.

Lásku potřebuje každý z nás. Když čteme 1 Kor 13, vidíme, jak vysoko může dospět člověk, který se narodil z Ducha svatého. 13. kapitola 1. listu Korintským je věnována tomuto vznešenému tématu. Křesťan, byť obdařený mnohými dary od Boha, je bez lásky prázdnou nádobou. Jeden náboženský myslitel kdysi řekl: „Bez lásky je člověk morální nulou, číslem, která nemá skutečnou hodnotu.“ To, co činí Boha mocným a silným po všech stránkách, je láska.

„Bůh mne pověřil, abych obrátila pozornost jeho lidu na 13. kapitolu 1. listu Korintským. Čtete tuto kapitolu každý den, abyste získali sílu a útěchu. Učte se z této kapitoly přijímat tu nejvyšší hodnotu — nebeskou lásku, nechte ji vstoupit do svého srdce. Věřte, že láska Kristova pochází z nebes a že bez ní vše ostatní pozbývá hodnoty.“ (6 BC 1091, komentář Ellen Whiteové)

Láskou naplněné dary Ducha

(1 Kor 12,4–11, 27–31; 13,1; 14,1)

1. Jak bys vysvětlil souvislost mezi tím, co píše Pavel v 1 Kor 12 o duchovních darech, a tím, co říká v 1 Kor 13 o lásce?

V 1 Kor 12 popisuje apoštol Pavel různé duchovní dary, jimiž Duch svatý obdařil věřící v Korintu. Všechny tyto dary měly za úkol obohatit věřící „ke společnému prospěchu“ (1 Kor 12,7). Pavel nechce ochudit Korintány o žádný dar (1 Kor 1,7). Církev v Korintu však užívala dary, které mnohdy nepocházely od Ducha svatého. „Přirozený člověk nemůže přijmout věci Božího Ducha...“ (1 Kor 2,14) Pavel ještě dodává: „Nemohl jsem k vám, bratří, mluvit jako k těm, kteří mají Ducha, nýbrž jako k těm, kteří myslí jen po lidsku.“ (1 Kor 3,1)

Dary, o nichž Pavel hovoří v 1 Kor 12,4–11 a 27–31, od samého počátku pocházejí od Ducha svatého. Jakýkoli pokus použít tyto dary nezávisle na působení Ducha svatého je čin přičící se lásce. „Kdybch mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale lásku bych neměl, jsem jenom dunící kov a zvučící zvon.“ (1 Kor 13,1)

2. Jaký vztah jsi objevil mezi poselstvím o lásce z 1 Kor 13 a varováním před zneužitím daru jazyků, o němž je řeč v 1 Kor 14?

V 1 Kor 13 Pavel vyzdvihuje prvotní a nejdůležitější dar ze všech — Boží lásku sídlící v srdci obráceného člověka. Všechny ostatní dary (v NZ je jich zmíněno více než 20) jsou obsaženy v Boží lásce. Někteří věřící v Korintu však nechtěli připustit, aby jejich mluvení jazyky bylo inspirováno Božím Duchem. Jejich „hovoření jazyky“ nebylo poučením pro posluchače, neboť nebylo ovlivněno Duchem.

3. Podívejme se na užívání jazyků pod vlivem Ducha svatého — Skut 2,4–12. Jakou změnu si Duch svatý přál způsobit v bohoslužbě věřících v Korintu? Mohl si řečník při mluvení jazyky pod vlivem Ducha zároveň uvědomovat, co říká? (Při dalším studiu si přečti poznámku v závěru úkolu na tento týden.)

Žebráci bez lásky (1 Kor 13,1–3)

1. Vyjmenuj pět duchovních darů, o nichž se zmiňuje Pavel v 1 Kor 13,1–3. Jakou mají hodnotu bez lásky?

Řečtina má pro vyjádření slovesa „milovat“ čtyři výrazy. V Novém zákoně však nalezneme pouze dva: *fileo* a *agapao*. Nový zákon užívá podstatné jméno *lásky* (*agape*) pro vyjádření Boží lásky k padlému člověku a popisuje jím také vztah mezi Bohem a jeho pozemskými dětmi.

2. Jak lze zjistit, že „křesťanský“ kazatel není motivován láskou? Co má být základem pro naše hodnocení?

Jeden misionář vyjádřil první tři verše 1 Kor 13 slovy: „Kdybych uměl skvěle jazyk lidí jiného národa a necítil k nim Boží lásku, nic nejsem. Kdybych měl diplomy a vyznamenání a znal mnoho různých věcí, bez doteku Boží lásky nejsem nic. Kdybych vydal všechny své peníze za své plány a cíle a neměl jeho lásku, k ničemu mi to není. Kdybych se vzdal všech vyhlídek, opustil domov a přátele, obětoval vše pro misijní práci a přitom neměl lásku k věcem každodenního života — radostem i starostem — nic nejsem. Mé slovo by nemělo žádnou moc. Kdybych uměl vyléčit každou nemoc a přitom zraňoval srdce a city těch, kteří touží po Jeho lásce, nic nejsem. Kdybych psal strhující články do novin a knihy, které by rychle získávaly zájem čtenářů a přitom bych zapomněl přepsat Slovo kříže do jazyka jeho lásky, nic nejsem.“ (Paul Lee Tan)

Proroctví bez lásky a víry (1 Kor 13,2)

Bibliční proroci od Mojžíše až po Jana projevovali opravdovou, trvalou víru a lásku — znamení pravých Božích posílů. „Nikdy totiž nebylo vyřčeno proroctví z lidské vůle, nýbrž z popudu Ducha svatého mluvili lidé poslaní od Boha.“ (2 Petr 1,21) Boží láska vycházela z jejich srdcí skrze Ducha svatého, jímž byli obdařeni. Jistě, působení hříchu byli vystaveni i oni, ale jejich způsob života byl v Božích očích chvályhodný.

1. Jak lze podle Ježíšových rad poznat falešné proroky a učitele, kteří nejsou vedeni láskou (1 Kor 13,2)? Mat 7,15.20

Láska a víra v Boha jsou zkušebními kameny proroka — pověřovacími listinami, které převyšují všechny ostatní dary. Co se týče Ellen G. Whiteové — Božího posla v církvi ostatků — A. G. Daniels napsal: „Byla to žena velmi laskavá, veselá a odvážná. Nikdy se nechovala bezohledně, nebyla prostořeká a lehkomyšlná nebo skoupá na slovo. Byla zosobněním úcty k věcem Božího království. Nikdy jsem neslyšel, že by se honosila dary, jimiž ji Bůh obdařil, nebo úžasnými výsledky své práce.“

Tyto hřejivé prvky křesťanského charakteru byly rozhodujícím znakem, bez něhož by prorocká služba E. G. Whiteové měla výsledek velmi malý nebo vůbec žádný. Všichni bibliční proroci splňovali výše popsanou normu.

2. Přestože láska má velkou moc, co jí musí provázet, aby byla skutečně účinná? Gal 5,6; 1 Tes 1,3

Pro každého, ať je kazatel nebo obětavý laik, platí Pavlova slova, že všechny duchovní dary musí být spojeny s vírou a láskou. Když postrádáme tyto dary, ije to, ako bychom měli dům bez střechy. Bez nich nelze dosáhnout trvalého dobra.

3. Jak dokumentuje život Tabity (Skut 9,36.39) Kristův příklad lásky? Jak lze v praxi následovat jejího příkladu?

Šestnáct vlastností lásky (1 Kor 13,4–8.13)

1. Jak popisuje apoštol Pavel viditelné projevy lásky v životě křesťana? 1 Kor 13,4–8

„V třinácté kapitole 1. listu Korintským apoštol Pavel definuje pravou lásku... Tato kapitola je vyjádřením poslušnosti všech, kteří milují Boha a zachovávají jeho příkázání. Dochází naplnění v životě každého skutečného věřícího.“ (6 BC 1091, komentář Ellen Whiteové)

Pokus se představit si člověka, který je vždy trpělivý, laskavý, štědrý, skromný, v dobré náladě, stále věrný Bohu a připravený plnit jeho vůli. Takový je přece Kristus! A on si přeje, abychom byli jako on. (Gal 2,20)

Sečti všechny jeho vlastnosti a objevíš lásku v různých barvách a odstínech. Bude jich mnohem více než barev, které lze získat rozkladem bílého světla na optickém hranolu.

2. Jaké znamení lásky a péče o svůj lid ustanovil Bůh po potopě? 1 Moj 9,13–17; Iz 54,9.10

„Duha představuje Kristovu lásku, která obklopuje zemi a spojuje člověka s Bohem. Když se zadíváme na tento nádherný symbol, máme důvod být plni radosti v Bohu. Můžeme mít jistotu, že On sám střeží symbol své smlouvy a přitom pamatuje na své děti obývající zemi, kterou jim světil. Jejich soužení, utrpení a zkoušky mu nejsou cizí. Můžeme se radovat v naději, že duha Boží smlouvy je nad námi.“ (1 BC 1091, komentář Ellen Whiteové)

3. Kterým slovem vystihuje Jan Boží charakter? 1 Jan 4,8

4. Kdo je dokonalým zosobněním lásky? Jan 14,6–9

5. Nahraď slovo „láska“ v 1 Kor 13 jménem Ježíš. A potom doplň své jméno. Jak jsi na tom ty? Polož si následující otázky: Jsem trpělivý ve vztahu ke své rodině, přátelům, spolupracovníkům v zaměstnání? Jsem laskavý a ohleduplný ke každému? Jsem někdy hrubý nebo ukvapený? Mám to nejlepší mínění o svých známých?

Víra, naděje a láska zůstává (1 Kor 13,8–11)

1. Jsou všechny dary stejně trvalé? 1 Kor 13,8-10

„Proroctví pozbývají své platnosti v okamžiku svého naplnění. Jazyky, jako způsob chvály a oslavy, ustávají, když je to třeba. Poznání jako soubor informací pomíjí, když je překonáno úplnějším zjevením. Proroctví, jazyky i poznání jsou důležité věci, které doplňují naše vzdělání, ale pomíjejí, když je dílo dokončeno.“ (G. Campbell Morgan)

2. Jakého poznání můžeme v současné době dosáhnout? Jaký příslib Pán Bůh dává do budoucnosti? 1 Kor 13.11.12

Když srovnáme vědomosti malého dítěte s vědomostmi milujícího a moudrého rodiče, bude snazší pochopit rozdíl mezi tím, co je, a tím, co bude, až Bůh na zemi zřídí své království.

„Zrcadla se dříve vyráběla z leštěného kovu a nikoli ze skla. Kovové zrcadlo nikdy nemohlo ukázat zřetelný obraz. V tomto světě nalézáme pouze nedostačující, nedokonalé a částečné obrazy věcí. Mnohem lépe bude vidět až z druhého břehu.“ (Kyle M. Yates)

3. Přestože si nemůžeme naše nedokonalé dary vzít s sebou do nebe, co nám zůstane? Co přežije všechny dary? 1 Kor 13,13

Jako mladý muž se Ludvík IX., král Francie, oženil s princeznou Markétou z Provence. Na jeho snubním prstenu bylo vyryto: „Bůh, Francie, Markéta.“ Král prý tehdy řekl: „Na tomto prstenu je vyjádřena všechna moje láska.“ Tímto výrokem vstoupil do dějin jako Svatý Ludvík. Podobně víra, naděje a láska jsou věčným poutem mezi Bohem a jeho lidem.

Zamysli se nad tím, jak poznání a pochopení mění naše hodnocení druhých lidí a přístup k nim. Uveď příklad, kdy sis nějakého člověka začal více vážit proto, žeš ho lépe poznal(a).

Doporučené studium

Najdi si slovo „láska“ v své konkordanci. Prostuduj texty, které hovoří o tom, jak láska ovlivňuje mezilidské vztahy. Např.: „Nenávist vyvolává sváry, kdežto láska přikrývá všechna přestoupení.“ (Přísł 10,12; viz též 1 Jan 2,7–11 a Mat 5,46). Máš-li možnost, prostuduj si texty pod heslem „láska“ v „Index of Ellen G. White“, který obsahuje 22 stran odkazů na výroky pojednávající o daném tématu.

Poznámka: Text 1 Kor 14,14 lze vyjádřit slovy: „Když se modlím v jazycích, modlí se můj duch, ale moje mysl (rozum) se toho neúčastní.“ Slovo duch (řecky „pneuma“) je v řeckém překladu Starého zákona (Septuaginta) i v původním řeckém textu Nového zákona většinou použito ve významu „vědomí“. (Viz 2 Moj 28,3; 5 Moj 34,9; 1 Par 28,12; Jób 20,3; Mat 26,41; Řím 1,9; 8,16; 1 Kor 2,11.) Slovo „mysl“ (řecky „nous“) velmi často znamená „myšlení“ nebo „význam“. (Viz Iz 40,13; Joz 14,7; Řím 11,34; 1 Kor 1,10; 2,16.) Upřímní Korintané naplnění Duchem svatým mluvili jazyky a rozuměli tomu, co říkali; jejich vědomí bylo v činnosti. Užitek však byl mizivý, protože nikdo jiný nerozuměl, dokud dotyčný sám nebo někdo jiný nepřeložil to, co bylo řečeno v jazycích. Duchem naplněný mluvčí nebyl v žádném extatickém stavu.

Diskuzní otázky

1. Je pro tebe nyní snazší přistupovat k lidem s láskou? Když nejsme schopni milovat toho, koho vidíme, jak bychom mohli milovat Boha, kterého vidět nelze? Přijímáš druhé lidi takové, jací jsou, bez ohledu na rasu, národnost či náboženské přesvědčení? Proč?
2. Jak ses rozhodl prakticky uplatnit ve svém životě 1 Kor 13. kapitulu? Kdybychom se všichni řídili podle Pavlovy výzvy z 1 Kor 14,1, jak by se změnila naše životy? Jak by se změnila církev?

Shrnutí

Ti, kdo se zajímají jen o peníze, se honí za přeludem. Ti, jejichž cílem je sláva a bohatství, dříve nebo později uvidí, jak se jim obojí rozplyne jako prasklá bublina. Ti, jejichž cíle nejsou vyšší než tělo a jeho potřeby, skončí svůj život na lůžku hanby a bude je pronásledovat lítost. Ale ti, kteří hledají lásku v tom nejvyšším smyslu slova, ji najdou a stále více v ní porostou.

UTRPENÍ BOŽÍHO SYNA

Iz 52,12–15; 53,1–12

Základní text

„Všichni jsme bloudili jako ovce, každý z nás se dal svou cestou, jej však Hospodin postihl pro nepravost nás všech.“ (Iz 53,6)

Základní myšlenka

Ježíšova smrt odčinila hříchy všech lidí a smířila tak padlé lidské bytosti s Bohem.

Poselství kříže má úžasnou moc. Izaiášova 53. kapitola byla označena za „Mount Everest starozákonních proroctví o Ježíši Kristu“. Kdyby Izaiáš stál pod křížem, na němž Pán Ježíš umíral, a pozoroval jeho utrpení, nemohl by lépe popsat význam a jedinečnost jeho oběti.

Adam Clarke charakterizoval 53. kapitolu Izaiáše slovy: „V této kapitole je jasně předpovězeno vtělení Krista, jeho ponížení, odmítnutí, utrpení a následná smrt i vzkříšení. Toto vše je zde představeno spolu se zprávou o tom, že Kristovo evangelium bude hlášáno po celé zemi.“

„Této kapitole bychom měli často věnovat pozornost. Představuje Ježíše Krista jako Beránka Božího. Ti, v jejichž srdcích sídlí pýcha a marnivost, by měli obrátit svůj zrak na Spasitele a pokořit se před ním. Celou 53. kapitolu Izaiáše si uložíme hluboko do paměti. Její živý příběh nás přivede pod kříž trpícího Spasitele, když se budeme chtít povyšovat.“ (4 BC 1147, komentář Ellen Whiteové)

Mesiáš — Boží služebník (Iz 52,13–15)

1. Jak je charakterizován Mesiáš u Iz 52,13?
2. Co hovoří proroctví o jeho dalším osudu? v. 14

V knize proroka Izaiáše je slovem „služebník“ nazván jednak Mesiáš (Iz 42,1–9; 49,1–7; 52,13–53,12), ale také Izrael (Iz 41,8.9; 43,1–44,23) nebo Kýros, perský král (Iz 44,24–46,13). V Písmu jsou Božími služebníky nazváni ti, kteří jsou Bohem povoláni ke splnění určitého úkolu. (Viz Řím 1,1.) Služebníkem může být jednotlivec nebo národ. Oddíl Iz 52,13–53,12 předpovídá, že Mesiáš splní na zemi zvláštní úkol, jímž ho Bůh pověří. Svou smrtí za hříchy všech lidí zajistí spasení pro každého. Izaiáš nám představuje utrpení Mesiáše, ale i jeho následné vyvýšení. Iz 52,13 nám připomíná, že Ježíš „byl vyvýšen na pravici Boží.“ (Sk 2,33; srovnej s Filip 2,9)

U Izaiáše 52,14 se setkáváme s trpícím Mesiášem. Nikde v Písmu není jasněji popsáno tělesné utrpení Krista, když „na svém těle nesl naše hříchy na kříž“ (1 Petr 2,24).

3. Co učiní Mesiáš s národy? Jaká bude jejich odpověď? Iz 52,15

„Avšak on pokropí mnohé pronárody krví...“ (Iz 52,15) Ve starozákonní svatyni kropil kněz místo před oponou krví obětovaného zvířete, které symbolizovalo Mesiáše. „Tím více krev Kristova očistí naše svědomí od mrtvých skutků k službě živému Bohu.“ (Žid 9,14) Kristova krev má moc zbavit každého člověka nečistoty hříchu. Duch svatý mu pak zjevuje tajemství evangelia. (1 Kor 2,9.10) Ti, kteří neuvěří, poznají skutečný stav věcí až se Ježíš vrátí. (Mat 24,30)

Přijetí trpícího Mesiáše (Iz 53,1–3)

1. Jak bys odpověděl na Izaiášovu otázku? Iz 53,1 (Srovnej s Luk 18,8.)

V těchto otázkách lze nalézt podnět k živé diskuzi. Ježíš jednou zvláštním způsobem vyjádřil svůj stesk zvoláním: „Jeruzaléme, Jeruzaléme, který zabiješ proroky a kamenuješ ty, kdo byli k tobě posláni; kolikrát jsem chtěl shromáždit tvé děti, tak jako kvočna shromažďuje kuřátka pod svá křídla, ale vy jste nechtěli!“ (Mat 23,37)

Navzdory všem zázrakům, které Ježíš činil, mnozí nevěřili, že je Mesiáš. Přesně tak to prorok Izaiáš předpověděl. Jan cituje Izaiáše 53,1 ve svém evangeliu (Jan 12,38). Někteří lidé, jimž Ježíš kázal, nemohli pochopit pravdu, protože, jak předpověděl Izaiáš, „oslepil jim oči a zatvrdil srdce, takže neuvidí očima a srdcem nepochopí.“ (Jan 12,40) Pochopení a porozumění přichází s vírou. Protože mnozí z Ježíšových současníků odmítali uvěřit, nemohli pochopit a přijmout pravdu, kterou Kristus kázal.

2. Jak prorok popisuje Krista? Bylo Ježíšovo tělo nevzhledné? Iz 53,1–3

„Tato slova neznamenaají, že Ježíš Kristus byl nevzhlednou osobou. Pouze v očích Židů neměl takovou krásu a důstojnost, po níž toužili. Čekali Mesiáše, který přijde ve slávě světských králů a zázračným způsobem vyvýší židovský národ nad všechny ostatní. Ale Ježíš Kristus přišel v těle prostého člověka, pokorný a chudý. Srovnávali tohoto člověka s představami, které si vytvořili a nemohli na něm shledat žádnou krásu. Neodhalili svatost a čistotu jeho charakteru. Nezapůsobil na ně ani Ježíšův bezhříšný život.“ (4 BC 1147, komentář Ellen Whiteové)

3. Jakou máš představu o Ježíšově charakteru? V kterých vlastnostech by ses mu chtěl podobat?

Co pro nás Mesiáš udělal (Iz 53,4–10)

1. V jakém smyslu vzal Ježíš na sebe „naše nemoci a bolesti“ (Iz 53,4)? Mat 8,17

Ježíš uzdravuje naše tělesné choroby a zbavuje nás nemoci nejhorší — hříchu (1 Petr 2,24) a jeho následků — odloučení od Otce. Snášel místo nás duchovní a duševní úzkost a nepopsatelné tělesné útrapy na kříži.

Zamysli se nad tím, co pro nás Ježíš Kristus udělal: 1. vzal na sebe naše bolesti (Iz 53,4); 2. nesl naše nemoci; 3. byl raněn a pokořen (verš 4); 4. byl „proklán pro naši nevěrnost“; 5. zmučen pro naši nepravost (verš 5); 6. tresty snášel pro náš pokoj; 7. jeho jizvami jsme uzdraveni (verš 5); 8. Hospodin ho postihl pro nepravost světa (verš 6 a 8); 9. byl trápen a pokořil se (verš 7); 10. byl veden jako beránek na porážku (verš 7); 11. neotevřel ústa před svými trýznitely; 12. byl souzen (verš 8); 13. a zabit (verš 8); 14. byl pohřben se svévolníky (verš 9).

2. Srovnej novozákonní zprávu o utrpení a smrti Ježíše Krista s Izaiášovým proroctvím. Mat 26,47–67; 27,1.11–50.57–66.

Spasitel trpěl opuštěn. Nikdo z jeho následovníků se ho nezastal, když ho obžalovali. Mějme na paměti, že ani jeden hřích za nějž trpěl, nebyl jeho. Svým činem smířil svět s Bohem. (2 Kor 5,19) „Hospodin jej postihl pro nepravost vás všech.“ (Iz 53,6) „Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem.“ (2 Kor 5,21; srovnej s Iz 53,10) Dobrovolně přijal následky lidského hříchu. Otec ho pověřil, aby přinesl oběť.

„Pro tebe snáší Syn Boží břímě vin, pro tebe vítězí nad smrtí a otvírá brány ráje... Ježíš, jenž snímá hřích, snáší hněv božské spravedlnosti a pro tebe se stává sám hříchem.“ (TV 530)

3. Pokus se popsat své pocity při pomýšlení na to, že Bůh trpěl za tvůj hřích.

Nabídka spravedlnosti (Iz 53,11)

1. Co potěšovalo trpícího Božího Syna? Iz 53,10 (Srovnej s 1 Tes 2,19.)

„Již předem Ježíš Kristus viděl výsledek svého poslání... Když vydával svůj život za životy lidí, napravoval Boží obraz v lidských myslích. Svým činem nás pozvedl z prachu a stal se pro nás příkladem ryzího charakteru, který má být i nám vlastní.“ (MH 504)

2. Co nám poskytuje utrpení a smrt Mesiáše? Iz 53,11 (Srovnej s Řím 5,17)

V překladu Izaiáše 53,11 od Nové židovské nakladatelské společnosti čteme: „Můj spravedlivý služebník učiní mnoho spravedlivých, bere na sebe jejich trest.“ J. A. Ziesler píše: „Je také pravdou, že zástupnou obětí Služebníka jsme se stali spravedlivými...“

V žádném z 41 případů, kde je ve Starém zákoně použito sloveso ospravedlnit (tsadaq), Bůh tímto slovem neoznačuje svévolníka. Naopak, říká, že neospravedlní bezbožné a vyzývá svůj lid, aby při posuzování druhých následoval jeho příkladu. (Viz 2 Moj 23,7; 5 Moj 25,1; 1 Král 8,32; Přisl 17,15; Iz 5,22.23) Pamatujme, že Bůh nikoho neospravedlní za spořádaný život a dobré skutky. Bůh ospravedlňuje na základě smlouvy vyjádřené křtem. Spořádaný život a dodržování Božích ustanovení přichází jako projev vděčnosti za projevenou lásku a milost. Ospravedlnění je výsledkem změny vztahu člověka k Bohu.

U Iz 53,11 Mesiáš ospravedlňuje ty, kteří přijali jeho zástupnou oběť a navázali s ním osobní vztah. Byli shledáni spravedlivými, protože je Služebník ospravedlnil. Nejen že vzal na sebe jejich nepravosti, ale také naplnil jejich duchovní potřeby.

Odměna za oběť (Iz 53,12)

- 1. Jak bude Pán Ježíš sdílet získanou odměnu se svým lidem? Jak se s námi rozdělí o svou „kořist“? Iz 53,12 (Srovnej se Zj 7,9–17)**

Mesiáš by nemohl „s četnými dělit kořist“ ani „mít podíl mezi mnohými“ (Iz 53,12) kdyby nevstal z mrtvých. Citovaný text zdůrazňuje vzkříšení Ježíše Krista. „Nebyl-li však Kristus vzkříšen, je naše víra marná, ještě jste ve svých hříších... Avšak Kristus byl vzkříšen jako první z těch, kdo zesnuli.“ (1 Kor 15,17.20)

Nejkrásnější je, že Pán Ježíš dává své vítězství těm, kdo v něho věří. Největší odměnou je být s Kristem na věky. (Viz Mar 10,28–31.)

Izaiáš znovu opakuje podmínky našeho spasení. Můžeme být ospravedlněni pouze proto, „že vydal sám sebe na smrt a byl počten mezi nevěrníky.“ (Iz 53,12) „Spravedlnost spočívá v tom, že bude krví zapláceno za to, aby mohl být zahlazen hřích. Bůh naplnil obojí, když dal svého jediného Syna. Svou smrtí na kříži Ježíš Kristus zaplatil za hříchy všech lidí a zajistil pro ně možnost spasení.“ (1 SM 340)

- 2. Jaký máme bezprostřední užitek z Kristovy oběti? Iz 53,12 (posl. část verše)**

Ježíš Kristus je naším prostředníkem a veleknězem v nebeské svatyni. Na počátku své služby v nebi seslal na svůj lid Ducha svatého, jehož působení na lidské srdce a mysl dovrší vítězství nad hříchem.

Když Izaiáš hovoří o smrti, pohřbu, zmrtvýchvstání, nanebevstoupení a přímelné službě Ježíše Krista v nebeské svatyni, chce ukázat krásné zaslíbení — vše, co hřích zničil, Ježíš obnoví.

- 3. Jak bys stručně vysvětlil svému příteli význam Ježíšovy smrti? Pokuste se o to vzájemně ve třídě sobotní školy.**

Doporučené studium

V Bibli je Ježíš Kristus — náš Spasitel označen jako Divuplný rádce (Iz 9,6), nevystižitelný dar (2 Kor 9,15), původce spásy (Žid 2,10), Boží moc a moudrost (1 Kor 1,24), Immanuel (Mat 1,23), přítel celníků a hříšníků (Luk 7,34), mocný velekněz (Žid 4,14), beránek Boží (Jan 1,36), Hospodin — naše spravedlnost (Jer 23,6), vykupitel, Svatý Izraele (Iz 43,14), Mesiáš (Jan 4,25.26).

Prečti si následující úryvek z knihy Ellen Whiteové pojednávající o daru Kristovy spravedlnosti.

„Díky projevené Boží milosti může být každý osvobozen od hříchu. Ježíš Kristus je naplněním zákona a přináší spravedlnost každému, kdo v něho věří. Sami v sobě jsme hříšní, ale v Kristu se stáváme spravedlivými. Protože nás učil spravedlivými skrze svého Syna, prohlašuje nás Bůh za čisté a podle toho s námi také jedná.“ (1 SM 394)

Diskuzní otázky

1. Mohl by nám Pán Ježíš přinést spasení, aniž by za nás zemřel? Bylo by dostatečné, kdyby nám ukázal, jak správně žít? Proč je zástupná smrt Ježíše Krista tak důležitá pro naše spasení?
2. Co je pro nás největší překážkou při cestě za naším Spasitelem? Jsou to naše špatné zvyky nebo charakterové vlastnosti? Odrazuje nás kříž, který nám Ježíš ukládá nést? Co brání lidem ve světě v přístupu k Pánu Ježíši?

Shrnutí

Izaiášovo proroctví ze 53. kapitoly je jasnou zprávou o příchodu Mesiáše. Rozbílí na padrť představy o hrdinném Spasiteli, který osvobodí Židy ze zajetí a odstraní římskou nadvládu. Proroctví nás upozorňuje, že spása není možná bez zástupné oběti. Představuje nám trpícího Spasitele, který byl povolán k tomu, aby na sebe vzal hříchy celého světa a zajistil věčný život těm, kteří ho přijmou.

BOŽÍ SEZNAM VĚRNÝCH

Žid 10,35–37; 11,1–40; 12,1.2

Základní text

„Ve víře zemřeli ti všichni, i když se splnění slibů nedožili, nýbrž jen z dálky je zahlédli a pozdravili, vyznávající, že jsou na zemi jen cizinci a přistěhovanci.“ (Žid 11,13)

Základní myšlenka

Víra v Boha doprovázená plněním jeho vůle je znamením těch, kteří jsou připraveni stát se obyvateli Kristova království.

Poselství jedenácté kapitoly listu Židům má zvláštní význam. Předchozí kapitoly zdůrazňují, že Kristova smrt, vzkříšení a služba v nebeské svatyni nahradily starozákonní obřady v pozemské svatyni. Skrze krev Pána Ježíše máme bezprostřední přístup k Bohu. Naše hříchy mohou být odpuštěny. Získáváme Ježíšovu dokonalost a můžeme tak růst ve svatosti. Uprostřed bojů a pokušení každodenního života musí zůstat naše víra v Ježíše Krista neotřesená.

Jako výzvu k vytrvalosti ve víře popisuje 11. kapitola listu Židům ve čtyřiceti verších velké skutky víry dvanácti biblických hrdinů — mužů i žen. Mnozí křesťané zahynuli v bolestech pronásledování. Jejich vítězstvím byla živá víra a vědomí, že i v budoucnosti budou mužové a ženy víry vítězit tak jako oni. Všichni pak vejdou do světla Boží slávy a získají velkou odměnu.

Jak získat dobré „vysvědčení“ (Žid 11,1–7.39.40)

V Bibli nacházíme mnoho příkladů lidí, kteří dosáhli duchovního vítězství. Jakým způsobem? Svoji vírou. Velcí mužové a ženy biblických dob byli hrdinové ve víře v Boha a jeho Slovo.

1. Co to znamená věřit Bohu? Žid 11,1

„Víra spoléhá na Boží lásku a ví, že Bůh pro nás chce to nejlepší. Proto nás vede, abychom místo naší cesty zvolili Boží cestu, místo pýchy přijali Boží moudrost, místo naší slabosti Boží sílu a místo naší hříšnosti Boží spravedlnost. Naše životy i my sami jsme v rukou Božích. Vírou můžeme přijmout Boha jako svého Otce a mít užitek z požehnání, která nám uděluje. Pravda, poctivost a čistota našeho charakteru jsou ovocem našeho vztahu k Bohu a jeho proměňující milosti.“ (The Faith I live By, str. 90.)

2. Při čtení oddílu v listu Židům 11,11–34 se zamysli nad jednotlivými činy zmíněných hrdinů víry. Pokus se najít v novém zákoně muže a ženy, kteří by podle tvého názoru mohli být také zařazeni do Božího seznamu věrných.

3. Co ukazují činy Ábela, Enocha nebo Noema? Žid 11,4.5.7

4. Jakou víru od nás žádá Bůh? Žid 11,6 (Srovnej s Gal 5,6.)

Nezlomná víra mužů a žen Starého zákona se projevila v jejich činech. Jedenáctá kapitola listu Židům potvrzuje Jakubův výrok, že živá víra jde ruku v ruce s dobrými skutky. (Jak 2,14–26) Patriarchové byli uznáni spravedlivými nikoli pro své dobré skutky, ale proto, že uvěřili. Přijali Boží dar spravedlnosti, aby mohli sloužit Bohu a lidem.

5. Jestliže nemáš takovou víru, jaká je popsána v Žid 11, na čem ji lze vybudovat? (Viz Jan 20,30.31.)

Víra Abrahama a Sáry (Žid 11,8–19)

1. Co trápilo Abrahama na jeho cestě do Kenaanu? Žid 11,8.9.13–16

Abrahama nevedla do Kenaanu touha po pozemském bohatství nebo společenském postavení. Jeho cílem bylo ukázat úplnou víru a odevzdanost Bohu, který pro něho připravoval „město“ (verš 10) a „lepší vlast“ (verš 16).

2. Jak ovlivnila Abrahamova víra v Boží zaslíbení jeho duchovní stav? Řím 4,1–5; Gal 3,6–9.14

3. Jakým činem měl Abraham vyjádřit svou víru a vztah k Bohu? Žid 11,17–19

Ospravedlnění nelze dosáhnout bez víry. Abel věřil v Kristovu krev, a byl ospravedlněn. Enoch se líbil Bohu, a jeho víra mu dala sílu držet se Neviditelného. V očích spravedlivého Boha se Noe stal dědicem spravedlnosti dané vírou. Abraham byl v Božím pohledu také shledán spravedlivým, neboť jeho víra v Boží slovo ho vedla do neznámých končin vsťříc zaslíbené zemi. Později uposlechl výzvu, aby obětoval svého jediného syna. Byla to velká zkouška víry. Jeho skutky ho však nemohly spasit, ale ukázaly víru člověka, kterého Bůh povolal. Jsme ospravedlněni pouze z víry, ale souzeni budeme podle svých činů.

4. Jaké zkoušky víry byla vystavena Sára? Žid 11,11.12

Zázračné narození proběhlo však zcela přirozenou cestou — početí, těhotenství, narození syna. Toto vše se uskutečnilo na základě Sářiny víry v Boží zaslíbení. Sára se nejprve smála myšlence, že by měla mít dítě v devadesáti letech (1 Moj 18,9–15), ale brzy poznala, že Božím zaslíbením může důvěřovat, i když by se zdála naprosto neuskutečnitelná.

5. Jak se má projevit naše víra v případě, když nás Pán Bůh vyzve, abychom se něčeho nebo někoho vzdali?

Víra vyjádřená proroctvími (Žid 11,20–22)

S vírou požehnal Izák svým dvěma synům (Žid 11,20): Jákobovi (1 Moj 27,26–29; 28,1–5) a Ezauovi (1 Moj 27,38–40)

- 1. Vezmeš-li v úvahu Jákobovo podlé chování a zvrácenou povahu jeho bratra Ezaua, řekl bys, že si oba zaslouží Boží požehnání? Proč? (Viz 1 Moj 27 a 28.) Jestliže Jákobovi nenáleželo požehnání, proč ho Bůh přesto vybral? (Řím 9,10–13) Jsme i my hodni Boží přízně? Jestliže ne, proč nám Bůh žehná?**

Boží milost převyšuje lidské nedostatky. Izákovo požehnání bylo vyjádřením budoucích věcí. Izák věřil, že to, co Bůh řekl se také splní. A splnilo se! Z Jákobova potomstva vzešel Ježíš Kristus — zaslíbený Mesiáš. Jak úžasné je Boží dílo! A jak silná byla Izákova víra!

Josef prosil svého otce Jákoba, aby požehnal jeho dvěma synům Efraimovi a Manasesovi. Jákob tak učinil pod Božím vedením. (1 Moj 48,11–22) Jákobovi bylo 147 let, byl to velmi starý muž, ale jeho víra zůstala stále živá. Pronesl prorocké požehnání s vědomím, že ho Bůh vyplní.

Jako si Ezau, prvorozený syn, vyměnil úlohu s Jákobem, tak se to stalo i v případě prvorozeného Manasesa a jeho mladšího bratra Efraima. Ezau a Manases nebyli hodni požehnání, jichž se jim dostalo. Pán Bůh vždy dobře ví, co dělá. Kladl sis někdy otázky týkající se Božeho působení ve tvém životě? Poznal jsi ve vlastním životě, že Pán Bůh zná řešení i v té nejbezvýhodnější situaci? Víra nám umožňuje vidět úspěch tam, kde naše přirozenost nachází jen nezdar a prohru.

- 2. Prostuduj si následující biblické texty potvrzující, že Bůh pověřuje úkoly ty, kteří věří, že budoucí věci jsou v Božích rukou:**

Am 3,7

2 Petr 1,19–21

Luk 1,26–31.39–45

Proroci, kteří přijímali zjevení od Boha byli mužové a ženy víry.

Mojžíš, jeho rodiče a Rachab (Žid 11,23–31)

1. Pohovořte ve třídě o jednotlivých činech víry popsanych v Žid 11,23–31. Jak se projevila víra v jednotlivých případech? Mojžíšovi rodiče (verš 23)

Mojžíš (verše 24–29)

Jozue (verš 30)

Rachab (verš 31)

2. Porovnej Mojžíšův život víry a život Pána Ježíše. Srovnej Žid 11,24–29 s Fil 2,4–11.

„Mojžíš je předobrazem Kristovým. Jako orodovník za Izraelské zastřel Mojžíš svou tvář, tak i Kristus, božský Prostředník, zastřel své božství lidskou podobou, když sestoupil na tuto zem. Kdyby byl přišel oděn nádherou nebes, nemohl by přistoupit k lidem v jejich hříšném stavu. Nemohli by snést pohled na slávu jeho přítomnosti. Proto se ponížil a přišel na svět „v těle hříšného člověka“ (Řím 8,3), aby mohl vejít ve styk s padlým lidstvem a povznést je.“ (PP 240)

3. Jaký skutek víry učinila nevěstka Raab a jaký to mělo následek? Žid 11,30.31; Joz 2,1–18; 6,17–25

Kdo by mohl tušit, že pod šatem prostitutky se skrývá věřící srdce! Lidé hledí na vnější znaky. Bůh si všimá srdcí. Bóz, který patřil do pokolení, z něhož vzešel i Ježíš, se oženil s Rút moábskou. Bóz byl synem Salmona (Mat 1,5). Matouš ukazuje, že Ježíš Kristus vzešel z lidí jako byla Raab — obrácená prostitutka a Rút moábská. První, co Bůh bere v úvahu je srdce naplněné vírou. Otec i Syn je oslaven, když se lidský život změní pod působením jeho milosti. Nám zbývá jen stát v údivu nad tím, co Bůh činí, když mu lidé důvěřují a poslouchají jeho nařízení.

4. Co ve tvém životě znamená vzít svůj kříž, jak to udělal Mojžíš a jak nás k tomu vyzývá Pán Ježíš?

Šest hrdinů víry (Žid 11,32–40)

1. Jaké poslání bylo společné šesti mužům zmíněným v Žid 11,32? Vyjmenuj alespoň dva shodné rysy jejich charakteru. Jaký význam mají pro Boží lid dnes?
2. Mají příběhy popsané v Žid 11,33–38 pouze historický charakter? Jaký praktický užitek by z nich měl mít Boží lid doby konce?

V tomto oddíle září víra jako šperk osázený drahokamy. Dvaadvacet příběhů se „třpytí“ ve světle víry. Víra je podložena zkušenostmi

Jedenáctá kapitola listu Židům ukazuje jedinečnost Bible — Božího slova. Každý příběh — pokud je studován v souvislosti celé Bible — ukazuje rozdíl mezi Boží a lidskou vůlí. Tato svatá kniha nás ujišťuje o tom, že Bůh nezapomíná na své věrné. Odměna očekává je i všechny ostatní, kteří kladou na první místo ve svém životě víru ve svého Stvořitele a Spasitele.

3. Jaké je tajemství vítězného života? Které tři předpoklady bychom měli splnit nejprve? Žid 12,1–4 (Viz též 11,39.40.)

„Vracíme se domů. Velký spor věků se chýlí ke svému konci. Ať každý, kdo stojí uprostřed víru událostí neztrácí ze zřetele obraz chvíle, kdy bude celý svět ozářen světlem Kristovy slávy, kdy jitřní hvězdy budou zpívat a Boží věrní výskat radostí, kdy zazní hlas Kristův oznamující: „Nebude již hříchu ani smrti.“ Zapomínajíc na věci za námi a blížíc se k těm, které jsou před námi, dejme na první místo hodnoty, které nám nabízí Ježíš Kristus.“ (Ellen Whiteová — tato slova Ellen Whiteová uváděla jako věnování ve svých knihách, které někomu darovala.)

4. Jestliže vrah a cizoložník (David), podvodník a lhář (Jákoab) a prostitutka (Rachab) zvítězili nad svými hříchy vírou v Boží zachraňující milost, máme i my naději? Proč? (Viz 1 Jan 5,2–5.)

Doporučené studium

Jak bys vysvětlil verše Mat 12,20 a Mar 9,23? Za jakých podmínek se tato zaslíbení vyplní? Máš-li možnost, přečti si v 2 T 594–597 kapitulu „Působivý sen“ a v knize Cesta ke Kristu kapitulu „Víra a přijetí“ (str. 49–55).

Oddíl Žid 10,35–37 má zvláštní význam pro adventisty sedmého dne. Když sledujeme světové události očima biblických prorocství, která se plní před našima očima, co nám může dodat více odvahy?

„Neztrácejte proto odvalu, neboť bude bohatě odměněna. Potřebujete však vytrvalost, abyste splnili Boží vůli a dosáhli toho, co bylo zaslíbeno. Vždyť už jen 'docela krátký čas, a přijde ten, který má přijít, a neopozdí se. Avšak můj spravedlivý — říká Bůh — bude žít, protože uvěřil. Kdo by však odpadl, v tom nenajdu zalíbení.' Ale my přece nepatříme k těm, kdo odpadají a zhynou, nýbrž k těm, kdo věří a dosáhnou života.“ (Žid 10,35–39)

Je třeba, aby se naše víra upevňovala a rostla den ze dne.

Diskuzní otázky

1. Pokus se vysvětlit rozdíl mezi vírou a předpokladem.
2. Vychází víra z naší přirozenosti jako např. paměť nebo myšlení, nebo je to Boží dar? (Viz Ef 2,8)
3. Jak lze poznat, zda máme dostatek víry?
4. Jedenáctá kapitola listu Židům nabízí vítězství ve víře. Co nám brání v tom, aby byla naše jména zapsána do Božího seznamu věrných?

Shrnutí

Víra je dar Ducha svatého. Židům 11. kapitola popisuje muže a ženy Starého zákona, kteří osvědčili svou víru ve zkouškách. Tyto příklady hrdinů víry mohou být i pro nás povzbuzením ve zkouškách, které přijdou v posledních dnech světových dějin.

NA POČÁTKU

1 Moj 1,1–31; 2,1–4; Žalm 33,6–9.

Základní text

„Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi.“ (1 Moj 1,1)

Základní myšlenka

Pán Bůh je Stvořitelem a Obnovitelem. Jako stvořil svět z ničeho, tak je schopen pozvednout náš duchovní život z prázdnoty okolního světa.

Bůh stvořil vesmír i jeho obyvatele. První kapitola Bible říká, že svět se všemi rostlinami, živočichy i člověkem byl stvořen v šesti dnech. První verše Bible popisují, jak země vypadala ihned po svém vzniku. — „Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Země byla pustá a prázdná a nad propastnou tůňí byla tma. Ale nad vodami vznášel se Duch Boží.“ (1 Moj 1,1.2)

Další biblické texty hovoří o událostech spojených se stvořením:

„V šesti dnech učinil Bůh nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmého dne odpočinul. Proto požehnal Hospodin sobotní den a oddělil jej jako svatý.“ (2 Moj 20,1-1)

„Ty, Hospodine jsi ten jediný, ty jsi učinil nebe, nebesa nebes a všechen jejich zástup, zemi i vše, co je na ní, moře i vše, co je v nich. Sám to všechno zachovááš při životě a nebeské zástupy se ti klanějí.“ (Neh 9,6)

„Dávno jsi založil zemi, i nebesa jsou dílem tvých rukou.“ (Žalm 102,26)

„Ve víře chápeme, že Božím slovem byly založeny světy, takže to, na co hledíme, nevzniklo z viditelného.“ (Žid 11,3)

Planeta Země — Boží stvoření (1 Moj 1,1.2)

1. Jakým jazykem popisuje autor 1. knihy Mojžíšovy původ naší planety a nebes nad ní? 1 Moj 1,1

Dílo stvoření nelze nikdy vědecky vysvětlit. Jaká věda je schopna odhalit tajemství života? Teorie, že Bůh nestvořil hmotu, je neopodstatněná. Všechny věci — materiální i duchovní — vznikly z Boží vůle, neobjevily se náhodou. Nebesa a jejich zástupy, země a vše, co je na ní, nejsou pouze dílem Božích rukou, ale vznikly skrze vyřčené Boží slovo.“ (8 T, 258,259)

Bůh nejprve naplánoval celý vesmír a potom ho podle své vůle také vytvořil.

2. Jak „Hospodin Bůh“ označuje sám sebe? Iz 42,5; 40,28

Bůh vytvořil hmotná tělesa z ničeho. Změnil také podstatu určitých fyzikálních dějů, když vdechl život Adamovi (1 Moj 2,7). To vyžadovalo stejnou božskou moc jako stvoření vesmíru z ničeho. Pán Bůh je také schopen stvořit nové srdce v člověku. David se modlí: „Stvoř mi, Bože, čisté srdce.“ (Žalm 51,12) Toto vše jsou zázraky, kterých je schopen pouze Stvořitel.

3. Kdo se účastnil stvoření naší země? 1 Moj 1,2; Žalm 104,30; Jan 1,1–4; Žid 1,1.2; Kol 1,15–17

Jako se všechny tři osoby Boží Trojice účastnily stvoření, jsou účastny také na díle obnovy. Všechny tři Boží osoby mají stejný zájem na záchraně padlého člověka obnovení Božího obrazu v něm. V tomto smyslu stvoření ještě probíhá. Boží stvořitelická moc je potřebná každý den v životech všech lidí.

4. Za jakých podmínek nás Bůh vyslyší, budeme-li se modlit Davidovými slovy ze Žalmu 51,12? Jakou roli hraje naše víra při rozvažování nad stvořením a při tom, když přicházíme k Bohu, aby nás změnil? (Viz Žid 11,1–6.)

Původ dne a noci (1 Moj 1,3–5)

1. Co bylo zdrojem světla na zemi během prvních tří dnů stvořitelského týdne? 1 Moj 1,3–5 (Srovnej s Žalm 104,1–5)
2. Jakým způsobem přichází světlo do životů hříšných lidí? Jan 1,9–13

Bůh je zdrojem viditelného i duchovního světla. „Neboť Bůh, který řekl ‚ze tmy ať zazáří světlo‘, osvětlil naše srdce, aby nám dal poznat světlo své slávy ve tváři Kristově.“ (2 Kor 4,6) „Bůh je světlo a není v něm nejmenší tmy.“ (1 Jan 1,5) Pán Bůh přebývá „v nepřístupném světle.“ (1 Tim 6,16) Pro Boha nebylo těžké stvořit světlo, protože on sám je Světlem světa.

3. Jak lze podle prvních dvou kapitol Bible dokázat, že život nevznikl před miliony a miliardami let a že tudíž žádná evoluce neproběhla? 1 Moj 1,5.8.13.19.23.31; 2,1–3 (Srovnej s 2 Moj 20,8–11.)

„Hebrejské slovo YOM použité v 1 Moj 1. kapitole znamená vždy, když je doprovázeno přesným údajem (např. 1 Moj 7,11; 2 Moj 16,1), den trvající 24 hodin. Ve zprávě o stvoření se hovoří o skutečných, dvacetičtyřhodinových dnech.“ (Seventh-day Adventists Believe, str. 71)

Kdyby každý den stvoření byl ve skutečnosti dlouhým časovým obdobím, musela by i sobota podléhat tomuto počítání. Ale čtvrté přikázání Desatera vyžadující svěcení soboty říká: „V šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi...“ (2 Moj 20,11; srovnej s 2 Moj 31,17) Protože sobota na konci stvořitelského týdne trvala dvacet čtyři hodiny, můžeme si každý týden připomínat tento památník stvoření. (Viz PP 74.)

Klenba, moře a souš (1 Moj 1,6–13)

1. Co je to klenba? 1 Moj 1,7.8 (Srovnej použití slova ve verších 14, 15, 17, 20; Žalm 19,2)
2. Jak Bůh zformoval povrch země? 1 Moj 1,9.10

V oddíle 1 Moj 1,6–10 vidíme pracovat velkého Rozdělovače. Nejprve oddělil světlo od tmy, potom vodu na zemi a oblaka par nad zemí. Tak byla stvořena klenba, neboli atmosféra, která halí celou naši planetu do krásné modré barvy a poskytuje dostatek životního prostoru pro nejrůznější druhy ptáků a v dnešní době také letadel a kosmických lodí.

3. Co se dále odehrálo ve velkém dramatu stvoření? 1 Moj 1,11.12

Pestré rostlinstvo zázrakem vyrašilo ze země. Jak obdivuhodná je bohatost a pestrost Božího stvoření! Tisíce druhů rostlin a živočichů naplnilo zemi. Může nás však napadnout otázka: Proč Bůh stvořil také jedovaté rostliny? Při přemýšlení nad touto otázkou nám může pomoci následující výrok:

„Ve velké zahradě Boží žádné jedovaté rostliny nebyly. Teprve když Adam s Evou zhřešili, objevily se i jedovaté rostliny. V podobenství o pleveli mezi pšenicí se na to otázali hospodáře: 'Pane, cožpak jsi nezasel dobré semeno? Kde se bere plevel?' Hospodář jim odpověděl: 'To udělal nepřítel.' (Mat 13,27.28) Všechna příkoří pocházejí od padlého cheruba. Každou jedovatou bylinu zasel on a vzhledem k jeho důmyslným napodobeninám Božího díla zamořil zemi koukolem." (2 SM 288; viz též Te 75)

4. Jaké naučení si můžeme vzít z podobenství o pleveli mezi pšenicí pro život v církvi? Mat 13,24-30

Čtvrtý den (1 Moj 1,14–19)

1. Jestliže slovo „klenba“ označuje atmosféru, jak bys vysvětlil 1 Moj 1,14.17?

Výraz, že slunce, měsíc a hvězdy jsou umístěny na nebeské klenbě, nepopisuje postavení nebeských těles z hlediska astronomického, ale z pohledu člověka ze země.

2. Kdy byly stvořeny hvězdy? 1 Moj 1,16 (poslední část verše)

“Co se týká původu hvězd, byly vysloveny rozdílné názory: (1) Hvězdy byly stvořeny ve stvořitelském týdnu spolu se sluncem a měsícem. (2) „Hvězdy“ byly stvořeny už dříve a Mojžíš, když hovoří o nebeských světlech, se o nich jen mimochodem zmiňuje. První princip nás nutně vede k závěru, že vesmír byl před stvořitelským týdnem pustý a prázdný. Tento závěr se jeví nepřijatelný.

V tomto případě, stejně jako u jiných textů Pisma, které popisují tajemné Boží činy, bychom měli být opatrní při vynášení nějakých výkladů. Neměli bychom zapomínat na to, že Mojžíšovi šlo ve zprávě o stvoření slunce, měsíce a hvězd především o skutečnost, že toto vše je výsledkem Boží stvořitelské moci. Zde máme další argument proti starému, ale stále se vyskytujícímu bludu, že hmota je věčná.“ (1 BC 213)

3. Proč lidé začali uctívat nebeská tělesa? Jaké byly důsledky uctívání slunce v Izraeli? 2 Král 21,3.5; Jer 8,1.2

Uctívání nebeských těles, časté u starověkých národů, vedlo k popření Božích požadavků a ustanovení. Pán Bůh varuje svůj lid před následky uctívání slunce, měsíce nebo hvězd. (Viz 5 Moj 4,19.24.)

Písmo někdy používá obrazy slunce a světla jako symboly Ježíše Krista. (Viz Mal 4,2; Jan 8,12; Zj 21,23.) Vyloučením Boha z našeho života uctíváním věcí nebo lidí se stavíme proti Bohu stejně jako naši praotcové.

4. Bůh stvořil slunce, měsíc i hvězdy proto, aby vydávaly svědectví o velikosti Stvořitele, ne proto, aby je člověk uctíval. (Žalm 148,3) Co všechno z Božího stvoření satan proměňuje v pohanské modly?

Stvořitel a uctívání stvořeného (1 Moj 1,20–25)

1. Jak Bůh zajistil zachování jedinečnosti každého živočišného druhu? 1 Moj 1,20–22.24–25.

Ptáci a ryby, stvořené pátý den, stejně jako zvířata a člověk, stvoření šestý den, byly schopni množit se jako samostatné druhy. (1 Moj 1,21.24.25) Sám Bůh dal jedincům každého druhu vlastní genetický program. Božím záměrem bylo, aby se jednotlivé druhy nekřížily. Ptáci, plazi ani jiní živočichové se tudíž nevyvíjeli v jiné živočišné druhy, jak tomu učí evoluční teorie.

2. Jak bys popsal lidské bytosti, které vyšly z rukou Stvořitele? 1 Moj 1,26–28; 2,7.18.21–25

„Bůh stvořil člověka k obrazu svému... Není důvodu předpokládat, že se člověk vyvinul z nižších forem živočišné nebo rostlinné říše pomalým vývojem po etapách. Takové učení snižuje velké dílo Stvořitelovo na lidské pojetí, přízemní a omezené. Lidé tak dychtí po tom, zbavit Boha nadvlády nad vesmírem, že degradují člověka a zbavují ho důstojnosti jeho původu... Člověk měl být k obrazu Božímu, a to jak v zevnějšku, tak v povaze.“ (PP 21.22)

3. Jaký památník stvoření ustanovil Pán Bůh jako zkušební kámen právě bohoslužby? 1 Moj 2,1–3

Kdyby lidé věrně světili sobotu, nepovstala by modloslužba. Falešná bohoslužba by se neuplatnila a nahrazení soboty jiným dnem by bylo odmítnuto. Sedmý den — sobota, kterou Bůh ustanovil, na konci stvořitelského týdne a kterou zachovával i Ježíš, když byl na zemi (Luk 4,16; Mat 24,20), byla a je určena ke zvláštnímu setkání a společenství Stvořitele a jeho lidu.

Doporučené studium

Prostuduj si oddíly Jan 1,1–3.14; Řím 1,20; Kol 1,12–17; Zj 4,11; 14,6.7 dále kapitulu „Stvoření“ v knize Patriarchové a proroci (str. 21–26)

„Adventisté s. d. věří, že Bůh je Stvořitelem všech věcí a že zjevil v Písmě svatém popis své stvořitelské aktivity. V šesti dnech Bůh stvořil nebe a zemi a všechny živé tvory na ní, sedmého dne pak odpočinul. Ustanovil tak sobotu jako věčný památník dokonalého stvoření. První lidé byli stvořeni k obrazu Boha jako koruna veškerého stvoření a byla jim dána do správy celá země. Všechno, co Bůh stvořil, zjevovalo jeho slávu a moc.“ (Seventh-day Adventists Believe, str. 68)

Diskuzní otázky

1. Jaký vliv má víra v doslovné stvoření na vztah k Ježíši Kristu a jeho slovu?
2. Nakolik lze doložit Písmem názor, že člověk se pod Božím vedením vyvinul z nižších živočichů? Jak vysvětlit, v souladu s výše uvedeným názorem, pád člověka do hříchu? Jaký význam má v tomto učení sobota?
3. Jestliže je Bůh — Stvořitel všemohoucí, mohl stvořit svět ve zlomku sekundy? Proč tedy pracoval šest dní?
4. Jak bys vysvětlil nevěřícímu příteli, že zachovávání soboty je vyjádřením víry ve stvoření, o němž se píše v 1 Moj 1. kapitole?

Shrnutí

Stvoření světa je dílem Božích rukou. Bůh stvořil všechno z ničeho. „Co on řekl, to se stalo, jak přikázal, tak vše stojí.“ (Žalm 33,9) Nejen Boží životodárná síla, ale také láska a moudrost ukázaly před vesmírem svou moc. Během jednoho týdne se s velkou slávou objevila nová planeta a památníkem této události se stala sobota.

VĚČNÝ ZÁKON LÁSKY

2 Moj 19,1–25; 20,1–26.

Základní text

Nyní tedy, budete-li mě skutečně poslouchat a dodržovat mou smlouvu, budete mi zvláštním vlastnictvím, jako žádný jiný lid, třebaže má je celá země.“
(2 Moj 19,5)

Základní myšlenka

Boží věčný zákon lásky (Jak 2,8–12) nás vede k Zákonodárci a k poznání Jeho charakteru, který je spojením lásky a spravedlnosti. (1 Jan 4,8)

Nedávno mi můj přítel Karel vyprávěl svůj zážitek z dovolené: „Jeli jsme k moři napříč Evropou. Byla noc, v autě všichni spali. Na dálniční křižovatce jsem odbočil, ale nebyl jsem si jistý, jestli jedu správným směrem. Tak jak ubíhaly kilometry, má nejistota rostla. Obával jsem se, že se budu muset vrátit. Pak jsem ale v dálce konečně zahlédl ukazatele směru. Jak jsem se k nim blížil, mé napětí rostlo. Jakou jsem měl radost, když ve světle reflektorů zazářil název města, do kterého jsem směřoval. S novým klidem a jistotou jsem pokračoval v jízdě.“

Určitě každý z nás zažil mnoho podobných situací, ve kterých jsme poznali dobrodiní směrovek. Směrovky jsou potřebné nejen v dnešní době, ale měly velký význam i ve starověku. Když poutník kráčel napříč pouští, směrovka pro něj byla ukazatelem cesty ven z pouště, k vodě, k životu. Není to náhoda, že Bible slovem „směrovka“ — TORA — označuje příkázání Desatera. Tyto věčně platné principy skutečně jsou ukazateli ke šťastnému životu. Proto tento týden o nich chceme podrobněji uvažovat.

Před vydáním Zákona (2 Moj 19,1–25)

Tři měsíce po odchodu z Egypta přišly zástupy Izraelců k hoře Sínaj a utábořili se. (2 Moj 19,1.2) Bůh povolal Mojžíše na horu aby mu dal určité pokyny. (verš 3)

1. Co měl Mojžíš oznámit starším a lidu? 2 Moj 19,3–6 Jak odpověděl lid? (verše 7 a 8)
2. Domníváš se, že si byli vědomi toho, co slibují? Byli schopni dodržet smlouvu? (Viz Žid 8,6–12; Řím 8,3.4.)

Stejnou smlouvu uzavřel Bůh s Abrahámem a nabídl ji také svým následovníkům na Sínaji. (Viz 1 Moj 17,7.9.19; Gal 3,15–17) Odezva ze strany Izraelitů však nebyla taková, jak si Bůh přál. Jejich slova nevyjadřovala to, co měli v srdci. Hospodin proto řekl Mojžíšovi: „Kéž mají stále takové srdce, aby se mě báli po všechny dny a dbali na všechny mé příkazy, aby se jim i jejich synům vždycky vedlo dobře.“ (5 Moj 5,29; srovnej s Žid 8,8–10)

„Smlouva, kterou Bůh uzavřel se svým lidem na Sínaji má být také naším útočištěm a obranným valem... Tato smlouva je spravedlivá a platní pro nás dnes stejně jako pro starý Izrael.“ (EGW, The Southern Watchman, 1. března 1904)

3. Jaké události provázely vydání Desatera? 2 Moj 19,16–25 (Srovnej s Žid 12,18–21.) Proč Bůh ukázal Izraelitům svou sílu a moc takovým způsobem? 5 Moj 4,9–16

„Znamení Boží přítomnosti byla tak strašná, že zástupy Izraelských chvěly se strachem a padaly na tvář před Hospodinem. I Mojžíš zvolal: 'Lekl jsem se, až se třesu.'“ (PP 220)

Boží přítomnost na hoře byla doprovázena zvukovými i optickými úkazy. Lidem doslova tuhla krev v žilách při pohledu na to, co se před nimi odehrávalo. Byla postavena hradba, která oddělovala lidi a zvířata od hory Sínaj posvěcené Boží přítomností. Nyní již nic nebránilo vyhlášení Božího svatého zákona. Po dramatické ukázce Boží moci a síly zazněl hlas jako hřmění, který vyhlásil deset věčně platných přikázání.

4. Co pro nás znamenají slova opětovného ujištění, jimiž Bůh uvedl Desatero? (2 Moj 20,2) Viz Patriarchové a proroci, str. 220 a 221.

První přikázání (2 Moj 20,3)

1. Kdo se ve 2 Moj 20 představuje jako „JÁ JSEM“? 2 Moj 3,14; Jan 8,57.58 (Srovnej s 1 Kor 10,4; Touha věků, str. 209).

Slovy „Já jsem Hospodin (Jahve)“ se představuje Ježíš Kristus. V úvodu Desatera je obsaženo významné poselství: „Já jsem vás vyvedl z egyptského otroctví a pokud ve mě uvěříte, vysvobodím vás z otroctví hříchu, abyste nesloužili neživým modlám a nepošlapávali má přikázání ke své záhubě.“

2. Které dvě Boží přikázání shrnují celý Zákon? Mat 22,34–40 (Srovnej s 5 Moj 6,4–6; 3 Moj 19,18.)

3. Co nás učí první přikázání Desatera? 2 Moj 20,3; 1 Kor 8,4

„Hospodin, věčný, jsoucí a nestvořený, zdroj a udržovatel všeho, je jediný jemuž přísluší nejvyšší úcta a zbožňování. Člověku se zapovídá, aby svou lásku a svou službu věnoval něčemu jinému na prvním místě. Holdujeme-li čemukoli, co zmenšuje naši lásku k Bohu nebo nám brání ve službě Bohu, pak z toho činíme božstvo.“ (PP 221)

Bible hovoří o jednom pravém a živém Bohu — Stvořiteli. Satanovi se daří odvracet lidi od Boží lásky a předkládat jim falešné bohy. Eliášův zápas s Baalovými proroky je krásnou ukázkou Boží moci a bezmocnosti božstev ustanovených satanem. (Viz 1 Král 18,17–39.)

4. Kterým „bůžkům“ se klaní současná společnost? Jak bys z vlastní zkušenosti odpověděl na otázku, jak vítězit nad těmito moderními bohy? Který biblický text bys k tomu použil?

Druhé přikázání - (2 Moj 20,4–6)

1. Zamysli se nad tím, jak druhé přikázání rozšiřuje a doplňuje první. Jak Bůh zdůvodňuje nutnost dodržovat druhé přikázání? 2 Moj 20,4–6 (Srovnej s verši 22–26.)

„Druhé přikázání zapovídá uctívání pravého Boha obrazy nebo napodobeninami. Mnozí pohanští národové tvrdí, že jejich obrazy jsou pouhé symboly nebo představy, kterými uctívají božstvo; Bůh však takovou bohoslužbu prohlašuje za hřích. Pokus o zobrazení Věčného hmotnými předměty by snížil představu člověka o Bohu... klesal by i člověk.“ (PP 221)

Jedině živý a pravý Bůh je schopen milovat, falešní bohové nikoliv.

2. Žárlivost je špatná vlastnost. Jak vysvětiš, že Bůh je žárlivý? 2 Moj 34,12–15 (Srovnej s Jak 4,4.)

Písmo často přirovnává vztah mezi Bohem a jeho lidem k manželství. Jako pozemský ženich miluje svou nevěstu a nechce, aby do jejich vztahu vstoupil někdo třetí, tak i Bůh nekonečně miluje svůj lid a velmi ho bolí, když je mu nevěrný. V tomto směru je Bůh žárlivý na lásku svého lidu. (Viz Jer 6,2; PP 222 a 223.)

Současní bohové nejsou vyřezáni ze dřeva nebo vytesáni z kamene, ale mají podobu filmů, inkoustu a papíru, drátů, plechů, tlačítek, televizních obrazovek, herců, sportovců, politiků atd. Ježíš před nimi varuje. Věci i lidé se mohou stát modlami. Lidé na jevištích divadel a na televizních obrazovkách mluví, pláčou, tančí, hrají si, vraždí a loupi, cizoloží, chovají se hrubě a surově a mnozí diváci se stávají otroky těchto „hrdinů“.

3. Jak nás Ježíš může osvobodit od moderní modloslužby? 1 Jan 5,18–21; 2,15–17; Žid 7,25

Úcta a služba Bohu (2 Moj 20,7–11)

1. Co nám říká třetí přikázání? Co znamená „brát Boží jméno nadarmo“? 2 Moj 20,7; 3 Moj 19,12; Mat 5,34–37 (Srovnej s 3 Moj 24,10–16.)

„Toto přikázání nejen zakazuje falešné přísahání a obyčejné klení, ale zapovídá také užívat jména Božího lehkovážně a bezstarostně, a nedbat přitom jeho strašného významu.“ (PP 222)

„Bázeň budící je jeho jméno.“ (Žalm 111,9) Měli bychom se dovolávat Božího jména, když se modlíme, nebo svědčíme o Bohu druhým lidem. Když se modlíme, prosíme ve jménu Ježíše Krista.

2. Proč je důležité zachovávat sobotu? 2 Moj 20,8–11

3. Jak máme světit sobotu? Iz 58,12–14 Jaký to má význam? (Srovnej s 2 Moj 31,13.16.17)

„Zachovávání soboty nezavádí přikázání jako něco nového, neboť bylo ustanoveno již při stvoření. Sobotu nutno zachovávat na památku díla Stvořitelova. Přikázání ukazuje Boha jako Stvořitele nebe a země a tím odlišuje pravého Boha od všech nepravých bohů. Všichni, kdož zachovávají sedmý den, tím dávají najevo, že uctívají Hospodina. Tak je sobota znamením, že člověk patří Bohu, pokud bude žít člověk na zemi, aby mu sloužil. Čtvrté přikázání je mezi všemi desíti jediné, v němž se uvádí jméno Zákonodárce a jeho titul... Tak v sobě zahrnuje pečeť Boží, již Bůh vtiskl svému zákonu na důkaz jeho pravosti a závaznosti.“ (PP 222)

Bůh nám dal šest dní k práci s tím, že v sobotu práci přerušíme. Sobota je zvláštním dnem, který je vyhrazen k setkání se Stvořitelem. Jakékoli porušení tohoto společenství myšlenkami na hmotné věci znesvěcuje sobotní den. Ježíš nás také učí, že pomáhat nemocným a potřebným máme i v sobotu. (Viz Mar 2,23 — 3,6.)

4. Jaké požehnání získáváš svěcením soboty? Jaký to má vliv na tvůj duchovní i tělesný život?

Šest pravidel pro mezilidské vztahy (2 Moj 20,12–17)

1. Desatero nebylo vydáno jako soubor zákazů. Každé přikázání nás upozorňuje na číhající nebezpečí. Jaký duchovní smysl má posledních šest přikázání? (2 Moj 20,12–17; viz též Patriarchové a proroci, str. 223 a 224)

Páté přikázání: „Cti svého otce i matku, abys byl dlouho živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh.“ (2 Moj 20,12; srovnej s Mar 7,8–13.)

Sesté přikázání: „Nezabiješ.“ (2 Moj 20,13; srovnej s Mat 5,21–26.)

Sedmé přikázání: „Nesesmilniš.“ (2 Moj 20,14; srovnej s Mat 5,27–30; Řím 1,24,25; Efez 5,3.)

Osmé přikázání: „Nepokradeš.“ (2 Moj 20,15; srovnej s Mal 3,8; Příklad 11,1; 16,8; 21,6; 22,16; Jer 17,11.)

Deváté přikázání: „Nevydáš proti svému bližnímu křivé svědectví.“ (2 Moj 20,16; srovnej s 2 Moj 23,1; Příklad 19,9; 24,28.)

Desáté přikázání: „Nebudeš dychtit po domě svého bližního. Nebudeš dychtit po ženě svého bližního ani po jeho otroku ani po jeho otrokyni, býku nebo oslu, vůbec po ničem, co patří tvému bližnímu.“ (2 Moj 20,17; srovnej s Luk 12,15; Kol 3,5.)

2. Je znovuzrozený věřící schopen dodržovat morální zásady Desatera?
Řím 8,3.4; Jan 15,7.10

„Ježíš Kristus přišel, aby naplnil zákon (Mat 5,17). Nikde v Písmu však není ani zmínka o tom, že by nám tím bylo umožněno, abychom se klaněli modlám, znesvěcovali sobotu, neposlouchali rodiče, zabíjeli, cizoložili a křivě svědčili... Skutečně obrácený člověk se srdcem naplněným vírou je schopen dodržovat Boží přikázání, protože mu Ježíš Kristus dává sílu.“ (Adam Clarke, A Commentary and Critical Notes)

Doporučené studium

Prostuduj si texty 2 Moj 34,1.2.27–29; Mat 5.17–20; Řím 3,31; 7,7; 8,3.4; Jak 2,10–12. Přečti si v knize Patriarchové a proroci kapitoly „Izraeli dán zákon“ (str. 219–228) a „Satan nepřítelem zákona“ (str. 241–250).

Boží charakter vyjádřený deseti přikázáními lze shrnout do deseti slov, která se nás, křesťanů, týkají: víra, pravda, úcta, poslušnost, respekt, láska, čistota, čestnost, pravdomluvnost a spokojenost.

Diskuzní otázky

1. Kterými deseti slovy lze charakterizovat satanovu zvrácenou přirozenost?
2. Jak Pán Ježíš naplnil zákon (Mat 5,17)? Jak můžeme následovat jeho příklad? (Viz Zj 3,21; 1 Jan 3,4–9; 5,18.)
3. Jaké projevy milosti popsané v evangeliích upevňují naši věrnost Ježíši Kristu?
4. Přítel se tě zeptá, jak můžeme dát do souladu zákazy obsažené v Desateru a zákon lásky Ježíše Krista. Jak odpovíš?

Shrnutí

Velké zásady Božího zákona jsou obsaženy v Desateru a uplatnily se v životě Ježíše Krista. Vyjadřují Boží lásku a zájem o člověka a jsou společné pro všechny lidi. Desatero je základem smlouvy mezi Bohem a jeho lidem a je také normou Božího soudu. Pod vlivem Ducha svatého si člověk uvědomuje svou závislost na Spasiteli, který nabízí záchranu zdarma, nikoli za skutky. Dodržování Božích nařízení je projevem vděčnosti za získané spasení. Poslušnost posiluje křesťanský charakter a vyvolává touhu být užitečným pro druhé. Je projevem lásky a vděčnosti k Bohu. Poslušnost založená na víře ukazuje Ježíšovu moc měnit lidské životy a dávat sílu těm, kteří vydávají svědectví.

„BUĎTE DOKONALÍ“

Matouš 5. kapitola

Základní text

„Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.“ (Mat 5,48)

Základní myšlenka

Ježíš učil, že vstup do nebe je podmíněn spravedlností. (Mat 5,20; 25,46) Nejedná se o lidskou spravedlnost, ale o Boží spravedlnost, kterou můžeme získat zdarma, pokud o ni prosíme. (Mat 5,6) Tento dar dává věřícím sílu následovat Božího Ducha, jak o tom hovořil Ježíš v kázání na hoře.

Ježíšovo kázání na hoře, zaznamenané u Matouše v 5. kapitole, jasně ukazuje na duchovní povahu Božího království. Ježíš Kristus hovoří o „království nebeském“. Původně v izraelském národě panovala teokracie (přímá Boží vláda). Také později, když Izrael již měl pozemského krále, Bůh zůstal nejvyšším panovníkem. Očekával, že králové, soudci a starší budou vyžadovat dodržování jeho nařízení, ale všichni králové Izraele a většina judských králů porušila a znesvětila smlouvu, kterou s nimi Bůh uzavřel. Mnozí sloužili nejrůznějším pohanským modlám a přerušili tak spojení s nebem. Přímá Boží vláda (teokracie) skončila za krále Sedechiáše, posledního judského krále. Bůh však zaslíbil, že království založené Davidem nezanikne. Mesiáš usedne na trůn Davidův a ustanoví duchovní království. Ježíš Kristus kraluje v životech těch, kteří ho přijali, odevzdali mu svá srdce a rozhodli se ho následovat.

Blahoslavení a jejich vlastnosti (Mat 5,1–12)

1. Pokus se popsat okolnosti a atmosféru Ježíšova kázání na hoře. Mat 5,1,2

Na břehu jezera hovořil Ježíš se svými učedníky o Božím království a ve velmi krátké době je obklopil zástup lidí. „Tu otevřel ústa a učil je.“ (Mat 5,1; viz TV 204.)

2. Ježíš vyslovil celkem osm blahoslavenství (Mat 5,3–12). Po přečtení následujícího komentáře se pokus popsat vlastnosti těch, které Ježíš označuje za členy svého království. (Viz MB 6 — 35.)

„Blaze chudým v duchu.“ (Mat 5,3) — Opak těch, kteří si myslí, že jsou „bohatí, mají všechno a nic už nepotřebují.“ (Zj 3,17)

„Blaze těm, kdo pláčou.“ (Mat 5,4) — Bůh potěšuje ty, kteří pláčou nad nedostatkem lásky v lidských srdcích a nad hříchy, které přibily Pána Ježíše na kříž. (Viz Luk 18,13.)

„Blaze tichým.“ (Mat 5,5) — Nejde o slabé, ustrašené lidi, ale o ty, kteří se chovají jako Ježíš — jsou trpěliví, zdvořilí a pokorní. (Viz Filip 2,5–7.)

„Blaze těm, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti.“ (Mat 5,6) — Poznávajíc svou vlastní nespravedlnost s důvěrou očekávají, že dojdou ospravedlnění skrze Krista. (Viz Řím 4,5)

„Blaze milosrdným“ (Mat 5,7) — Odpouštějí těm, kteří se proti nim provinili. (Viz Mat 18,21.22)

„Blaze těm, kdo mají čisté srdce.“ (Mat 5,8) — „Ten, kdo se učí od Ježíše, se odvrátí od bezohledného chování, hrubého vyjadřování a hříšných myšlenek.“ (Myšlenky z hory blahoslavenství, str. 24 a 25)

„Blaze těm, kdo působí pokoj.“ (Mat 5,9) — Člověk, který je smířen s Bohem má ve svém srdci pokoj a je schopen šířit ducha porozumění a souladu také ve svém okolí.

„Blaze těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost. Blaze vám, když vás budou tupit a pronásledovat.“ (Mat 5,10.11) — Sdílejí utrpení s Ježíšem Kristem (1 Petr 2,21) a poznávají jeho milost, která je podpírá (2 Kor 12,9) Blahoslavení proto, že jejich charakter nebyl pokřiven, když se na jejich hlavu snesly pomluvy. (Viz Jak 5,10.)

Sůl, světlo a zákon (Mat 5,13–26)

1. Jaké dvě věci použil Ježíš k zobrazení životnosti křesťanského svědectví? Mat 5,13–16.

Jako sůl dává chuť jídlům, tak i křesťan naplněný Kristovou láskou, působí touto láskou a nadějí na své okolí. „Bez živé víry v Ježíše Krista jako osobního Spasitele není možné působit na lidi žijící ve světě plném skepticismu.“ (MB 34) Ti, kteří přijali do svých srdcí Ježíše jako „světlo světa“ (Jan 8,12), stávají se sami světlem pro druhé.

2. Jaký vliv na platnost zákona měl příchod Ježíše na zem? Mat 5,17–20

Mnoho textů Nového zákona zdůrazňuje, že morální zákon vyjádřený Desaterem je pravidlem víry a života křesťana. (Řím 3,31) Život Ježíše Krista je vzorem spravedlivého jednání, neboť Kristus „zvelebil a vyvýšil zákon“ (Iz 42,21).

Naše spravedlnost může převýšit spravedlnost zákoníků a farizeů jen tehdy, dovolíme-li Duchu svatému, aby vepsal principy svatého Božího zákona do našich srdcí.

3. Jak Ježíš rozšiřuje platnost zákona v otázce zabití? Mat 5,21.22; 1 Jan 3,11–18

„Každý, kdo se podílí na sebemenší nespravedlnosti, přestupuje zákon a porušuje svou mravnost. Vražda se nejprve připravuje v mysli. Kdo ve svém hříšném srdci poskytuje místo pro nenávisť, vstupuje na cestu vraha a jeho oběti se Bohu oškliví.“ (TV 212) Místo nenávisťi bychom měli usilovat o smíření s druhými. (Mat 5,23–26)

O cizoložství a rozluce (Mat 5,27–32)

1. Pokus se vysvětlit, proč Ježíš označuje „chtivý“ pohled za smilstvo. Mat 5,19
2. Jak rozumíš Ježíšovým výrokům ve verších Mat 5,29.30?

Nečistá myšlenka vede k nečistému činu. (Viz Job 31,4) „V posledních dnech světových dějin vloží satan všechnu svoji sílu do boje prostřednictvím svodů, jimž podlehl i Izraelci před branami zaslíbené země a připravili se tak o přednost do ní vstoupit. Stejným způsobem se satan snaží klást překážky a nástrahy těm, kdo zachovávají Boží přikázání a již vlastně stojí před branami nebeského Kanánu. Satan využije všechny prostředky, jimiž disponuje, aby připravil člověka o věčný život. Ti, kteří v Kristově síle neztvrdili nad svými hříchy a slabostmi, se stanou velmi snadnou obětí satanových nástrah. Jeho cílem je zničit co nejvíce lidských životů a připravit co nejvíce lidí o možnost záchrany.“ (Ellen G. Whiteová, Testimonies on Sexual Behavior, str. 84)

3. Pokus se vysvětlit Ježíšův výrok týkající se manželské rozluky. Mat 5,32

Mezi Židy bylo běžné, že muž ze sobeckých důvodů „propustil ženu“. Ježíš se staví proti tomuto jednání. Zdůrazňuje, že muž má právo opustit ženu pouze v případě nevěry. Ježíš dále hovoří o tom, že kdo se s propuštěnou ženou ožení, dopouští se smilstva. Pokud však jeden z partnerů, který se dopustil cizoložství, propouští svého partnera, který je nevinný, pak je tento propuštěný volný a může znovu vstoupit do manželství.

4. Lze Ježíšovo učení o rozluce uplatnit i v dnešním světě? Jak?

O přísaze a odplatě (Mat 5,33–42)

1. Jaký druh přísahy je nepřipustný? Mat 5,33–37

Přisahat je zbytečné. (Výjimkou je přísaha svědka u soudu.) Pán Ježíš nás učil: „Vaše slovo buď ‚ano, ano — ne, ne‘; co je nad to, je ze zlého.“ (Mat 5,37) Křesťan by měl být známý jako naprosto pravdomluvný a čestný člověk. Pak nebude muset dovolávat se nějakých věcí na nebi nebo na zemi, aby mu lidé uvěřili.

2. Přistihl ses někdy, že se vracíš ke svému starému zvyku přisahat, abys dodal váhu svým slovům? Jestliže ano proč?

„Všichni si zakládáme na hodnověrnosti svých slov. Když chceme někoho přesvědčit a přitom řekneme: „Přisahám, že je to tak a tak, automaticky vzbudíme u posluchače pochybnosti. Ten, kdo přisahá, nás upozorňuje, že někdy zřejmě nemluví pravdu.“ (G. Campbell Morgan)

3. Co je lepší, než zásada „oko za oko“? Mat 5,38–42 (Srovnej s 5. Moj 32,35; Řím 12:19)

Ve výše uvedených oddílech Písma nacházíme zmínky o tom, co je lepší než pomsta a odplata. Někteří se domnívají, že nejobtížnější ze všech Ježíšových přikázání je oplácet zlo dobrem. Souhlasíš s tímto tvrzením? Proč?

Ten, kdo je naplněn duchem Kristovým, přebývá v Kristu. Nemusí odporovat zlému, protože jeho obranou je Kristus. Ať na něho přijde cokoli, přijde t z Kristova dopuštění. Nemůže ho zasáhnout nic, co nedovolí náš Pán, a „všecko“, co dopustí, „napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha“. — Řím 8,28 (MB 71)

4. Proč je pro nás mnohdy obtížné oplácet zlo dobrem? Jsme šťastnější, když oplácíme zlo dobrem, nebo naopak? Co je lepší?

Miluj svého bližního jako sebe sama (Mat 5,43–48)

1. Proč máme milovat své nepřátele? Mat 5,43–48

V Mojžišově zákoně nenacházíme pokyn k nenávisti vůči nepřítelům, ale v 5 Moj 23,6 Bůh vyzývá svůj lid, aby „po všechny své dny nikdy neusiloval o pokoj s Moabity a o dobrodiní od nich.“ Proč? Protože zneužili Balámovu pomoc proti Izraeli.

Nepřátelé církve často označovali křesťanskou lásku, pokoru a touhu po míru za slabost a zbabělost. Pán Ježíš nám však dal ten nejlepší příklad vlastním životem:

1. Milujte své nepřátele. — Farizeové a zákoníci byli naplněni závistí a pýchou a to je vedlo k tomu, aby falešně obžalovali Ježíše, pošvali proti němu většinu národa a nakonec ukřižovali. Ježíš je však i přes jejich počínání miloval.

2. Žehnejte těm, kteří vás proklínají. — Ježíš se v nepředstavitelném utrpení na kříži modlí za své žalobce a vrahy slovy: „Otče, odpusť jim, neboť oni nevědí, co činí.“ (Luk 23,34)

3. Prokazujte dobro těm, kteří vás nenávidí. — Židé se stále snažili „chytit Ježíše za Slovo“ při tom, když hovořil, a falešně ho obžalovat podle římských nebo židovských zákonů. Ježíšovy odpovědi plné moudrosti a lásky odhalovaly pokrytectví tazatelů a zároveň ukazovali na Ježíšovo božství. Ježíš prokazoval dobro, přestože úmysly židovských vůdců byly zlé.

4. Modlete se za ty, kdo vás pronásledují. — Ježíš strávil mnoho hodin na modlitbách za vůdce Izraele.

2. Co by mělo být naším konečným cílem? Mat 5,48

Ježíšova výzva k dokonalosti je založena na předpokladu našeho osobního vztahu k Bohu, který se projevuje v našem jednání a konání.

„Podmínky věčného života, který udílí Boží milost, jsou stejné jako byly v ráji: dokonalá spravedlnost, soulad s Bohem a naprostá poslušnost zásad Božího zákona. Starý zákon klade stejné požadavky na povahu člověka jako Nový zákon. Dosažení těchto požadavků se nevymyká našim možnostem. V každém Božím přikázání nebo nařízení je současně skryto určité zaslíbení. Bůh učinil opatření, abychom se mu mohli podobat. Vykoná toto dílo v životě každého člověka, který se proti tomu nestaví svou zvrácenou vůlí a nemaří jeho milost.“ (MB 60)

Doporučené studium

Přečti si následující texty: Luk 6,19–49; 17,20.21 a kapitolu „Kázání na hoře“ v knize Touha věků (str. 204–216).

Diskuzní otázky

1. Pozorně si přečti celé kázání na hoře (Mat 5-7). Má co říci dnešním lidem? Proč ho Ježíš pronesl? Myslíš si, že ho bylo na otevřeném prostranství dobře slyšet? (Mat 5,1.2) Učil Ježíš, nebo kázal? (Mat 5,2; 7,29)
2. Jak může ponižení, pláč nebo pronásledování souviset se stěstím (blahoslavenstvím)?
3. Neznějí ti Ježíšova slova vyvyšující zákon nepřijemně? Jak souvisí zákon a požadavek jeho dodržování s láskou? (Jan 14,15)
4. Jak rozumíš Ježíšově výzvě „Buďte dokonalí“, zaznamenané u Mat 5,48? Co od nás Ježíš očekává?

„Bůh je dokonalý na své úrovni, tak i my jsme vyzýváni k tomu, abychom byli dokonalí na naší úrovni.“ (8 T 64) „Bůh je pro nás nejlepším příkladem, který nám byl dán, abychom se jím řídili. Jako lidé nemůžeme dosáhnout Boží úrovně, ale máme se podle schopností, které nám Bůh dal, snažit přiblížit se co nejvíce Bohu svým chováním a jednáním. (2 T 549)

Shrnutí

Ježíš Kristus popisuje vlastnosti těch, kteří se stanou obyvateli jeho království. Jeho současníci však měli jiné představy o království, o němž hovořil. Ježíš nepřišel proto, aby se stal vojevůdcem a svou mocí a silou vybudoval novou říši. On přišel, aby vysvobodil člověka z otroctví hříchu. Kázání na hoře rozděluje křesťany do dvou skupin. Jedni „uctívají Boha v Duchu a pravdě“ (Jan 4,24) a druzí „se tváří jako zbožní, ale svým jednáním to popírají.“ (2 Tim 3,5) Do jaké skupiny se řadíš ty?

KLÍČ K VÍTĚZSTVÍ

Základní text

„Všechno, čeho je nám třeba ke zbožnému životu, darovala nám jeho božská moc, když jsme poznali toho, který nás povolal vlastní slávou a mocnými činy.“ (2 Petr 1,3)

Základní myšlenka

Znát Ježíše znamená přijmout jeho moc, která vysvobozuje od hříchu, a umožňuje nám duchovně růst a připravovat se tak na jeho slavný druhý příchod.

Jedna studentská pěvecká skupina se plavila na lodi, na níž během cesty vypukl požár. Jeden mladý muž podal své manželce záchranou vestu a sám si také jednu oblékl. V panice, která vznikla, vytrhl někdo jeho ženě záchranou vestu dříve, než si ji stačila obléci. Najednou se ocitla bez pomoci ve vodě. Chytila se ramen svého manžela, ale po chvíli jí začaly ruce umdlévat. „Už se déle neudržím,“ volala zoufale a po chvíli dodala: „Zapívejme si píseň Skála věků!“ Začali tiše zpívat a ostatní se přidávali. S písní se vracela síla a vůle bojovat s vlnami, které se je snažily umlčet. S písní na rtech vydrželi až do chvíle, kdy připlula záchranná loď.

Poselství 2 Petr 1 je následující: V moci Ježíše Krista jsme schopni odolávat každodennímu náporu hříchu a zmatku. Můžeme se „udržet nad vodou“ až do chvíle, kdy nás Pán Ježíš přeneseme navždy do bezpečí.

Hojná milost pro křesťany (2 Petr 1,1–4)

1. Komu adresoval apoštol Petr svůj druhý dopis? 2 Petr 1,1

Ježíš Kristus udílí víru, která je založena na jeho spravedlnosti. Ježíš Kristus se osobně stává naší spravedlností. Tento dar přijímáme vírou. Apoštol Petr se raduje z tohoto daru a svou radost chce sdílet s těmi, jimž adresuje oba své listy (2 Petr 3,1).

2. Jaké zvláštní dary dal Ježíš těm, kteří přišli s touhou ho poznat? 2 Petr 1,2–4

„Slovo ‚poznání‘ (epignosis), které je zde použito, je mnohem důraznější než běžná forma tohoto podstatného jména (gnosis). Uvedené slovo zahrnuje plnější a hlubší poznání podložené podrobným studiem daného tématu. Takové poznání má vliv na život toho, kdo ho dosáhne. Když je soustředěno na Otce a Syna, přináší hojnou milost a pokoj do srdce člověka. Apoštol Petr si byl velmi dobře vědom významu slova epignosis a použil ho ve svém dopise celkem čtyřikrát: 2 Petr 1,2.3.8 a 2,20.“ (7 BC 596)

Když poznáváme Ježíše Krista, který nás volá, dostáváme od něho „všechno, čeho je třeba ke zbožnému životu.“ (2 Petr 1,3)

Boží zaslíbení, o nichž v Bibli čteme, jsou projevem milosti. Ti, kteří tato zaslíbení přijali vírou, stali se „účastnými božské přirozenosti a unikli zhoubě, do níž svět žene jeho zvrácená touha.“ (2 Petr 1,4) Božská přirozenost prostupuje náš život a dává nám sílu odolávat zlu a pokušení k němu.

3. Můžeš vydat svědectví o moci Ježíše Krista, která vysvobozuje z moci hříchu? Jakou úlohu v tom hrálo tvé poznání a víra?

Růst v milosti (2 Petr 1,5–11)

1. O co máme podle Petrovy výzvy v životě usilovat? 2 Petr 1,5–7

Petr nás nevybízí k tomu, abychom rozvíjeli uvedené ctnosti v dané posloupnosti. Kdybychom takto postupovali, láska by přišla na řadu až poslední.

„Nedomnívejte se, že je třeba čekat na to, než dosáhneme dokonalosti v jedné věci abychom mohli pokračovat dále. Nikoliv. Zdokonalujme se ve všech směrech současně. Čerpejte sílu ze zdroje lásky každý den našeho života a usilujte o dosažení vlastností, které má náš Pán Ježíš Kristus. Když budeme takto jednat, přineseme do našich domovů světlo, lásku, pokoj a radost.“ (7 BC 943, komentář Ellen Whiteové)

Když přijmeme Ježíše Krista jako Pána a Spasitele, přijímáme i jeho charakter a vlastnosti. Osm vlastností, o nichž se zmiňuje apoštol Petr, je přítomno v Ježíšově charakteru. Tyto „drahokamy charakteru“, které přijímáme s Ježíšem, je třeba „vyleštit“ zkušenostmi. Každý den prožitý s Ježíšem dodává lesku těmto drahokamům. Naše víra se upevňuje, poznání roste, trpělivost se prohlubuje, bratrská náklonnost a láska nás naplňuje.

2. Jak je popsán člověk, který postrádá osm zmíněných vlastností? 2 Petr 1,8,9

3. Jaký přínos pro nás bude mít, když budeme „upevňovat své povolání a vyvolení? 2 Petr 1,10,11

Pokud prožijeme zkušenost s Ježíšem a dovolíme mu, aby v nás rozvíjel vlastnosti, o nichž se Petr zmiňuje, získáme jistotu spasení, kterou přijmeme vírou. Budeme-li však zanedbávat každodenní společenství s Bohem, budeme „nečinní a bez ovoce“ (2 Petr 1,8) a znovu upadneme do svých starých hříchů (verš 9). Bdělý křesťan se raduje z daru věčného života, neboť „má otevřený přístup do věčného království našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista.“ (2 Petr 1,11)

4. Petr nás vyzývá ke snaze „upevňovat své povolání a vyvolení.“ (2 Petr 1,10) Tato snaha vyžaduje osobní úsilí a zapojení. Jak lze dát toto tvrzení do souladu s učením o spasení pouze z víry?

Připomínání známých věcí (2 Petr 1,12–15)

1. Proč Petr neváhá připomenout čtenářům dopisu skutečnosti, které již znají? 2 Petr 1,12.13.15

Jako věrný pastýř Petr věděl, že věřícím je třeba neustále připomínat známé pravdy evangelia. C. S. Lewis napsal: „Kristus nepřišel kázat lidem nějaké nové pravdy. Zlaté pravidlo Nového zákona („Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy ve všem jedněte s nimi...“ — Mat 7,12) je shrnutím a vyjádřením toho, co lidé většinou myslí slovy „být dobrým.“ Skutečná práce každého učitele mravů spočívá v tom, aby vedl člověka zpět k trvalým principům dobra, které velmi často přehlízíme.“

2. Jaký význam mají slova „pravda, kterou jste přijali“? (ang. „přítomná pravda“ — pozn. překl.)

„Přítomná pravda“ byla pro první křesťany veškerá pravda Bible a zpráva o Ježíši Kristu, zvláště pak zvěst o jeho slavném zmrtvýchvstání, které Ježíš předpověděl a o němž učedníci vydávali svědectví.

„Přítomná pravda“ dnes také zahrnuje poselství o brzkém druhém příchodu Ježíše Krista, které bylo v knize Daniel „zapečetěno až do doby konce“ (Dan 12,9), o předadventním soudu a o důležitosti svěcení soboty, biblickém dnu odpočinku. (Zj 14,6–12)

3. Jaký význam má Petrova zmínka o blízkém odchodu? 2 Petr 1,14; Jan 21,18–23

Petr se nedomníval, že se dožije druhého příchodu Ježíše Krista. Jan také nevyučoval možnost, že zemře před touto událostí. V této souvislosti text 2 Petr 1,14 zdůrazňuje Petrovu snahu připomínat věřícím pravdy, které jsou jim již známy. Jelikož Petrovi hrozila smrt, chtěl zanechat církvi psané svědectví, které bude k lidem promlouvat až do Ježíšova příchodu.

Svědectví očitého svědka (2 Petr 1,16–18)

1. Proč Petr připomíná tuto dramatickou událost Ježíšova života? 2 Petr 1,16–18; Mat 17,1–8

V Bibli je zaznamenáno mnoho případů, kdy Pán Ježíš projevil svoji božskou moc. Jedním z nich je případ, kdy Bůh zjevil Ježíšovo božství Petrovi, Jakobovi a Janovi při zázračném proměnění na hoře. Petr klade důraz na smyslový vjem — zrak a sluch — a používá ho jako silný argument potvrzující spasitelské poslání Ježíše Krista. Věřící v každé době mohou proto plně důvěřovat očitému svědectví apoštolů zaznamenanému v Bibli.

2. Na základě čeho můžeme tvrdit, že Ježíšovo proměnění předznamenává jeho slavný druhý příchod? 2 Petr 1,16.17 (Srovnej s Mar 9,1–8)

„Na hoře proměnění byl Mojžíš svědkem Kristova vítězství nad hříchem a smrtí. Byl představitelem těch, kteří vstanou z hrobů při vzkříšení spravedlivých. Eliáš, který byl proměněn a vzat do nebe, aniž užíval smrt, byl představitelem těch, kteří budou žít na zemi při druhém příchodu Kristově a kteří budou „proměněni, rázem, v okamžiku, až na poslední znamení polnice,“ kdy „toto pomíjející tělo musí být oděno v nepomíjejícnost“ a „toto smrtelné oděno v nesmrtelnost.“ (1 Kor 15,51–53) Ježíš byl oděn světlem nebes a právě tak se zjeví, až přijde „po druhé... bez hříchu k spáse.“ (Žid 9,28) Neboť přijde „v slávě svého Otce se svatými anděly“ (Mar 8,38). Spasitelovo zaslíbení učedníkům se nyní naplňovalo. Na hoře se ukázalo v kostce budoucí království slávy: Kristus král, Mojžíš jako představitel vzkříšených svatých a Eliáš jako zástupce proměněných. (TV 297,298)

3. Petr žil a pracoval s Ježíšem a byl očitým svědkem jeho proměnění. My jsme tuto možnost neměli. V čem nám tedy může být prospěšná Petrova zkušenost z hory proměnění?

Jistota v proroctvích (2 Petr 1,19–21)

1. Jaké svědectví o Bohu může být mocnější než proměnění Ježíše Krista, o němž píše apoštol Petr? 2 Petr 1,17–19

„Tím se nám potvrzuje prorocké slovo.“ 2 Petr 1,19 Apoštolové vydávali svědectví na základě toho, co prožili. Znali Ježíše osobně a opakovaně si měli možnost ověřit, že on je ten pravý Mesiáš. Pro nás jsou však rozhodující desítky starozákonních proroctví, která se v životě Ježíše Krista přesně vyplnila. Na tato proroctví se apoštolové také odvolávali ve svých dopisech a kázáních.

Biblická proroctví jsou pro nás důkazem Ježíšova božství a ukazují na význam jeho oběti a vzkříšení z mrtvých. Vyplněná proroctví však také posilují naši důvěru v předpovědi týkající se budoucích událostí, o nichž Ježíš hovořil (Matouš 24, Daniel, Jan a další proroci). Skutečnost, že biblická proroctví se doposud přesně naplnila, nám dává jistotu, že se stejně přesně vyplní i to, co se dosud nevyplnilo.

2. Čeho se musíme vyvarovat při výkladu biblických proroctví? 2 Petr 1,20

3. Co je zdůrazněno v souvislosti s proroctvími a jejich výkladem? 2 Petr 1,21

Ježíš učil, že Duch svatý, který vedl proroky v minulosti, je i dnes připraven pokornému a učenlivému člověku odhalit význam biblických proroctví: „Jakmile však přijde on, Duch pravdy, uvede vás do veškeré pravdy.“ (Jan 16,13) Působením Ducha svatého vznikla Bible a s ní i proroctví, která v ní najdeme. Je proto zřejmé, že bez pomoci Ducha svatého nemůžeme správně pochopit žádné proroctví.

4. Jak se můžeš přesvědčit o tom, že tě vede Duch svatý, když studuješ Bibli? Podle čeho lze posoudit správnost výkladu, který nám přednesl někdo jiný?

Doporučené studium

Prostuduj si následující texty týkající se přípravy na setkání s Ježíšem: Řím 13,11–14; Tit 2,11–15; 3:3–8. Srovnej uvedené oddíly s 2 Petr 1,3.4.10.11. Tyto texty vyzývají věřící k odmítnutí morálních a duchovních zvráceností, které uznává svět. Čisté srdce je znamením Božích vyvolených, kteří budou jednou obývat nebeské království. Přečti si kapitulu „Odpadnutí u Jordánu“ v knize Patriarchové a proroci (str. 337–343).

Diskuzní otázky

1. Přítel se tě zeptá, na čem zakládáš svou jistotu spasení. Jak bys ve své odpovědi uplatnil myšlenky z úkolu na tento týden?
2. Tvůj věřící přítel ti řekne: „Ježíš pro mne udělal všechno. Mně pouze zbývá přijmout jeho nabídku spasení.“ Souhlasíš s tímto tvrzením? Jak bys vysvětlil úlohu lidských skutků v otázce spasení aniž bys zpochybnil učení o spasení pouze z víry? (Srovnej 2 Petr 1,5–8 s Gal.2:16.)
3. Pokud bys mohl strávit s Ježíšem jen krátkou chvíli z jeho pozemského života, jakou událost by sis vybral? Proč?
4. Kdyby tě někdo vyzval, abys dokázal, že Bible je Božím slovem, jak bys odpověděl?

Shrnutí

V první kapitole Petr předkládá základní principy života křesťana. Ukazuje na to, že poznání Ježíše a plnění jeho vůle vede ke svatému životu. Petr chce ujistit všechny své čtenáře o tom, že je očitým svědkem Ježíšovy slávy na hoře proměnění. Potvrzuje zároveň, že spisy proroků jsou inspirovány Božím Duchem a jsou tedy spolehlivější než lidský zrak nebo sluch.

JEŽÍŠOVA MODLITBA ZA UČEDNÍKY

Jan 16,28–33; 17,1–26; Žalm 133,1–3

Základní text

„Aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás, aby tak svět uvěřil, že ty jsi mě poslal.“ (Jan 17,21)

Základní myšlenka

Ježíš se modlil za to, aby jeho učedníci svým příkladem duchovní jednoty s Bohem a mezi sebou navzájem připravili svět na jeho slavný druhý příchod.

Ježíš se modlil také za nás. Apoštol Jan zaznamenává Ježíšovu modlitbu pronesenou v přítomnosti učedníků. V jeho mysli vyvstávaly obrazy blízkého zatčení, utrpení a následné smrti. Tyto představy zahaly jeho mysl jako temný mrak. Toužil po tom, aby světlo Boží prozřetelnosti prozářilo nadcházející temnotu ukřižování. Ježíš se obrací na svého Otce s prosbou, aby jeho nejbližším spolupracovníkům a učedníkům poskytl podobné společenství jako jemu samotnému. Ježíš prosí za to, aby jeho učedníci byli ochráněni před zlem tohoto světa a aby skrze jejich svědectví mohli mnozí vstoupit do jeho království. Ježíšova modlitba zdůrazňuje jednotu mezi Bohem a jeho lidem a mezi bratřími a sestrami navzájem; jednotu, která vede k vítězství.

„Čtete často sedmnáctou kapitolu Janova evangelia. Modlitba našeho Spasitele, s níž se obrátil na svého Otce, neboť mu záleželo na jeho učednících, je zde zaznamenána, abychom si připomínali závažnost Ježíšova činu a podle toho také žili.“ (SD 295)

Okolnosti Ježíšovy modlitby

1. Jakým způsobem posiloval Ježíš víru učedníků ve své poslání? Jan 16,28–33

Spasitel strávil se svými učedníky čtvrtěční večer při oslavě velikonočních svátků a ustanovil obřad umývání nohou a Večeři Páně. Se zřetelem na nadcházející „temné“ dny a vzhledem k tomu, že jeho pobyt na zemi se krátil, dal Ježíš svým učedníkům pokyny zaznamenané v kap. 14—16 a potom se za ně modlil (kap. 17).

„Tato modlitba je příkladem přímelné modlitby, kterou pronesl náš Spasitel ve chvíli, kdy nadešel čas, aby dokončil dílo spásy a obětoval svůj život za člověka. Náš Zástupce a Prostředník takto ukázal svým učedníkům obraz své služby v nebeské svatyni, kde se přimlouvá za všechny, kteří k němu přicházejí s upřímným a pokorným srdcem, prosti všeho sobectví a ve víře v jeho spasitelnou moc.“ (5 BC 1145, komentář Ellen Whiteové)

2. Proč se Ježíš obracel na svého Otce s prosbou, aby ho oslavil? Nebyl již oslaven dříve? Kdy k tomu došlo? Bylo to před, nebo po jeho vystoupení na nebe? Jak je Ježíš oslaven dnes? Jan 17,1.4.5.10.22 (Srovnej s Jan 12,3.8.)

Všimni si, že Ježíšova práce na zemi oslavovala jeho Otce. Ježíš přišel, aby přijal a na svém těle nesl trest za hříchy celého světa. Kříž se stal největším svědectvím o Boží povaze. Po své smrti byl Kristus oslaven při svém návratu do nebe, když opět zaujal místo, které mu vždy náleželo.

„Ježíš je také oslaven těmi, kdo v něho věří. Církev má v jeho jménu pokračovat v díle, k němuž ji ustanovil. Když bude tato církev zachráněna v Božím království, bude se radovat a po celou věčnost chválit a oslavovat svého Pána a Spasitele.“ (5 BC 1146, komentář Ellen Whiteové)

Důvěra v Otce (Jan 17,2–12.22–24)

1. Co je nezbytné k přijetí věčného života? Jan 17,3

Poznat Ježíše jako osobního Spasitele znamená mnohem více, než pouze o něm vědět. Intelektuální pochopení křesťanského poselství je důležité, ale samo o sobě nikoho nespasí. Ježíš jasně řekl, že dar věčného života obdrží ten, kdo věří. Ten, kdo věří, stává se příbytkem Ducha svatého, který pochází od Boha.

„Tato slova (Jan 17,3) mají velký význam. Boha lze poznat pouze skrze Ježíše Krista. Ten, koho Bůh poslal, nás volá, abychom si dobře uvědomili význam a důležitost těchto slov. Jsou to slova samotného Boha a zaslouží si proto náležitou pozornost, neboť jimi budeme souzeni. Znat Ježíše znamená vůli a ochotu uplatňovat jeho slova v každodenním životě. V opačném případě všechno ostatní pozbývá hodnoty.“ (5 BC 1145, 1146, komentář Ellen Whiteové)

2. Ježíš vyznal plnou důvěru ve svého Otce — zdroj veškeré své síly a moci. Jaké možnosti nám dává nebeský Otec? Jan 17,4–12.22–24 (Srovnej s Jan 8,23–29.42. 54.55.)

Jako Bůh dal Ježíšovi „moc nad všemi lidmi“ (Jan 17,2) a pověřil ho zvláštním posláním (verš 4), tak jeho učedníci se stávají svědky (verše 6, 9, 11, 12) a šíří jeho slávu (verše 22, 24). Jako Ježíš splnil na zemi úkol, jímž ho Otec pověřil, tak i v posledních dnech církev ostatků dokončí dílo, které jí Bůh určil. (Bůh urychlí svým zásahem hlásání trojandělského poselství světu. (Zj 14,6–12)

3. Do jaké míry členové tvého sboru odpovídají na Ježíšovu modlitbu?

Ježíšovo zvláštní přání (Jan 17,9.11.13.15.20.24)

1. Co žádal Ježíš pro své učedníky? Jan 17,9.11.13.15

Když učedníci uslyšeli tuto vážně míněnou žádost, velmi je to povzbudilo, neboť sám jejich Pán a Mistr se za ně modlil. Zamysli se nad Petrovou zkušeností. Nemodlil se Ježíš i za něho? Zastav se a přemýšlej. Ježíš Kristus vyslovil také tvé jméno. Při své přímluvné službě v nebesích prosil Otce, aby ti požehnal. Nepochybně zmínil i tvé jméno!

Ježíš je pánem všech lidí, má moc nad vším stvořením. Má moc také nad těmi, kteří bojují s hříchem. (Řím 8,1–5.9–13) „Přináší dokonalé spasení těm, kdo skrze něho přistupují k Bohu.“ (Žid 7,25)

„Ježíš zná každou duši tak dobře, jako by to byla právě ona jediná, pro niž zemřel. Bolest každého z nás se dotýká jeho srdce. Slyší volání o pomoc. Přišel, aby přitáhl všechny lidi k sobě.“ (TV 480)

2. Jakou prosbu vyslovil Ježíš na adresu těch, kteří uvěří skrze svědectví apoštolů? Jan 17,20.24

Pán Ježíš nás učí, že nestačí, abychom se sami těšili z jeho spasení, ale chce, aby každý jeho následovník nesl zvěst evangelia i dalším lidem.

Vypráví se, že ve shromáždění, které pořádal evangelista Moody, povstal jeden muž se slovy: „Pět let žiji na hoře proměnění.“ Moody se ho otázal: „Kolik duší jste přivedl ke Kristu?“ „Vlastně ani nevím,“ odpověděl muž. „Kolik jich tedy bylo?“ zeptal se Moody znovu. „Nevím, zda vůbec někdo.“ Moody ho tedy vyzval, aby se posadil a dodal: „Takovou horu nechceme.“

3. Ježíšova modlitba by se měla stát naší každodenní prosbou, abychom my i naši blízcí byli chráněni před zlem.

Jednota s Bohem a s bližními (Jan 17,14–23)

1. Jaký smysl má Ježíšova prosba „Aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás“? Jan 17,21

Vztah Pána Ježíše a Boha Otce je příkladem pro vztah mezi námi a Kristem — tento vztah je základem pravého křesťanství — Kristus v nás a my v Kristu. Jako byla vůle Otce v Ježíšově mysli a v jeho srdci a plnila se v jeho činech, tak byl i Kristus v Otci — milován, oslaven a chráněn. Tato jednota v myšlení a jednání dokresluje obraz jednoty a vzájemného souladu, který je hoden následování.

2. Znamená jednota s Bohem popření osobní svobody věřícího?

1 Kor 15,10

2 Kor 12,10

Jsme tak „zatemněni“ vírou v Boha a jeho požadavky, že přestáváme samostatně uvažovat? Má nová osobnost, kterou nás Bůh obdařil, zcela vymazat naši identitu? Nikoliv! Osobnost křesťana se pouze stává projekčním plátnem, na němž se zjevuje Boží spravedlnost a láska.

„Mějme vždy na paměti,... že bez ohledu na to, jak velký nebo dobrý skutek člověk vykoná, nezískává vliv nad těmi, kteří byli na základě jeho služby obráćeni k pravdě... Naším úkolem je přivést duše přímo ke Kristu. Stávají se Kristovým vlastnictvím a musí být podřízeni pouze jemu. Každý člověk vlastní osobní svobodu, na kterou si nikdo z lidí nemůže činit nárok.“ (Evangelizace, str. 331)

„Ačkoli Boží služebníci se liší svou povahou, nadáním nebo způsobem života, sjednotí se ve všech otázkách křesťanské víry. Budou hovořit o stejných věcech, budou mít stejné názory, budou jedno v Kristu.“ (Historical Sketches of the Foreign Missions of the Seventh-day Adventist Church)

3. Jak bys na základě verše Jan 17,17 zhodnotil ekumenické hnutí volající po jednotě církvi? Je nutná jednota ve věrouce?

Ježíš zjevuje charakter Otce

1. Jakými způsoby zjevoval Ježíš Otce svým učedníkům? Jan 17,6.12.26 (Srovnej s Žalm 8,1; 22,22.)

V průběhu staletí se Bůh lidem zjevoval různým způsobem. Nejvyšší formou Božího zjevení se stalo Boží vtělení v osobnosti Pána Ježíše. (Žid 1,1.2) Ježíš Kristus přišel na svět, aby nám názorným způsobem představil charakter nebeského Otce. (Jan 14,7.11) Ježíšova služba a oběť je projevem nekonečné Boží moudrosti, lásky, spravedlnosti a milosrdenství. Pokud známe Ježíše, známe i jeho Otce. (Jan 14,7.11)

2. Čím Bůh posvěcuje svůj lid? O jaký Boží nástroj jde? Jan 17,14–20

Bible je zkušební kamenem všech učení. Musí však být vykládána Duchem svatým. Bylo by chybou, kdybychom porozuměli mnoha věcem, o nichž Písmo učí, a začali bychom soudit druhé. Budeme-li zkoumat Písmo pod vlivem Ducha svatého, zjistíme, že nejsme oprávněni soudit víru druhých. Naším cílem by mělo být dosažení svatosti, skrze působení Ducha svatého, který nám vysvětluje Boží slovo. (Jan 16,13; 17,14.17)

3. Proč Pán Ježíš „posvětil sebe sama“ (Jan 17,19)? Jaké bylo poslání učedníků? (Jan 17,18.19)

Jako bylo kázáno evangelium v prvním století, tak i dnes — v době konce — zaznívá Boží poselství nad celým světem. Záleží ti na brzkém dokončení tohoto díla, které bude završeno příchodem Pána Ježíše?

4. Čeho se týkalo poslední přání, s nímž se Ježíš obrátil na svého Otce? Jan 17,24–26

5. Toužíš po tom, abys i ty mohl mít podíl na slávě zmíněné v Jan 17,24?

Doporučené studium

Srovnej Ježíšovu poslední modlitbu zaznamenanou v Jan 17 s modlitbami Nehemiáše (Neh 1,5—11; 2,4), Ezdráše (Ezdr 9,5—15), Daniela (Dan 9,3—23), Anny (1 Sam 1,26—2,10) a Jábeze (1 Par 4,9.10) V čem se tyto modlitby shodují a v čem se liší?

Diskuzní otázky

1. Jak bys reagoval, kdybys byl jedním z učedníků a slyšel Ježíše takto se modlit?
2. Jak můžeme v praxi dosáhnout jednoty, o níž se Ježíš zmiňuje?
3. Ježíš prosil o to, abychom byli ochráněni před zlem tohoto světa. Zeptej se sám sebe: Jak žiji? Důvěřuji Bohu plně? Nezapomněl jsem, že je se mnou mocný Bůh, který mě miluje a chce mi pomáhat v boji se zlem? Najdu si každý den chvíli pro modlitbu a společenství se svým Spasitelem?

Shrnutí

V modlitbě, kterou jsme studovali tento týden, se Ježíš modlil za každého z nás, nejen za své učedníky. Nyní se jako náš velekněz v nebeské svatyni za nás přimlouvá. Cílem Ježíšovy modlitby byla jednota mezi věřícími a Bohem. Jako apoštolové, i my jsme dnes posláni, abychom zjevovali slávu a moc našeho Boha Otce i Syna. Toto můžeme uskutečnit pouze po osobní zkušenosti s Bohem ve svém životě. V nebeském království budeme moci na vlastní oči spatřit slávu Božího syna, obklopeného zástupy andělů a těch, které zachránil z moci hříchu.

PRAVÝ PŮST, PRAVÁ OBNOVA, PRAVÁ SOBOTA

Iz 58

Základní text

„Zdalipak půst, který já si přeji není toto: Rozevřít okovy svévole, rozvázat jha, dát ujařmeným volnost, každé jho rozbit?“ (Iz 58,6)

Základní myšlenka

Zbožný život, osobní vyznání a sebezapření ztrácejí význam pokud nejsou motivovány a spojeny s láskyplnou službou druhým. Spravedlnost zahrnuje skutky milosrdenství a pomoc potřebným.

Osmapadesátá kapitola Izaiáše ukazuje nejlepší metodu vydávání svědectví o Ježíši. Tato kapitola srovnává pravé a falešné náboženství. Izraelité, jako mnohé církve dnes, chtěli na sebe upoutat Boží pozornost obřadnictvím a přesným dodržováním zákona. Pán Bůh však odmítal jejich snahy: „Volej z plna hrdla, bez zábran!... Mému lidu ohlas jeho nevěrnost.“ (Iz 58,1) Prorok má za úkol ukázat pravé náboženství — změnu srdce, která vede k soucitu s druhými a ke skutečnému svěcení soboty. Bůh by žehnal Izraeli, kdyby vyměnil předstíranou zbožnost za srdečný a nesobecký soucitný postoj k potřebným — nemocným a opuštěným. Poselství Izaiáše 58 je určeno také pro adventisty v dnešní době, nikoli pouze pro starověký Izrael.

„Dílo, které mají (adventisté) konat, je popsáno v osmapadesáté kapitole Izaiáše. Kdo půjde pracovat?“ (Ellen Whiteová, Review and Herald, 17. 12. 1901)

Bolestné zkušenosti Izraele (Iz 58,1)

1. Proč bylo třeba v době proroka Izaiáše ukázat Izraeli jeho skutečný stav? Iz 58,1; 56,10; 59,2–8.

2. Jak Písmo popisuje situaci církve poslední doby — Laodiceje? Zj 3,14–17

Ústy vyznávané náboženství vyvoleného lidu nemělo moc ovládnout lidské vášně a sobectví a umožnilo jim rozvinout se v celé své zničující síle. (Iz 1,4–6) Historie Izraelského národa nás upozorňuje na největší omyl, k němuž kdy došlo, totiž na názor, že pouhá forma náboženství bude stačit k získání věčného života.

„Jsou lidé, kteří si myslí, že slouží Bohu. Chtějí poslouchat jeho zákon, vytvářet si pěkný charakter a dosáhnout spasení, avšak spoléhají jen na svou vlastní sílu. Na jejich srdce nepůsobí vědomí Kristovy lásky, pouze se snaží plnit povinnosti křesťanského života, jako něco, co od nich vyžaduje Bůh, aby získali nebe. Takové náboženství je bezcenné. Přebývá-li v srdci Kristus, je člověk tak naplněn jeho láskou a radostí z jeho společenství, že se mu odevzdává docela. Při rozjímání o Kristu zapomínáme na sebe. Láska k Ježíši se stane pohnutkou činností. (CK 32, srovnej s Mat 23,25–28.)

3. S jakým druhem náboženství se setkáme v době konce? 2 Tím 3,5

Náboženství bez duchovního základu se projeví v mnoha směrech. Můžeme mít velké nadšení a množství veřejných proslovů, ale bez působení Ducha svatého se naše náboženství živené emocemi stává samoučelným a mrtvým. Služba druhým se ztrácí ze zřetele. Na druhé straně formální náboženství postavené na tradici může vybudovat složitou liturgii s krásnými zpěvy a neopakovatelná kázání, která však postrádají duchovní rozměr. Věřící pak odcházejí naprosto neosloveni a bez zájmu o starosti a problémy svých bližních.

4. Aníž bys posuzoval druhé, zamysli se nad tím, zda se některé rady proroka Izaiáše netýkají přímo tebe a tvých problémů.

Utrpení duše a půst (Iz 58,2–5)

1. Co říká Bůh o svém lidu v Iz 58,2? Na co si stěžuje Boží lid? Iz 58,3

Lidé žijící v samospravedlnosti nemohou odhalit svůj skutečný stav. Ve výše zmíněných textech Bůh charakterizoval svůj lid určitým způsobem, ale lidé viděli svůj stav zcela jinak, neboť trpěli duchovní nemocí, o níž píše apoštol Pavel v Řím 9,31.32: „Izrael však, který usiloval o spravedlnost podle zákona, k cíli zákona nedospěl. Proč? Protože nevycházel z víry, nýbrž ze skutků.“

2. Proč Bůh nepřijal od lidí půst a další úkony? Co lidem vytýkal? Iz 58,4.5

Nedůslednost v duchovním životě nás vzdaluje od Boha a jeho požehnání. Pokud se k Bohu obracíme pouze ve chvíli, kdy nám je nejhůře a nevidíme jiné východisko ze stávající situace, nemůžeme budovat vztahy mezi námi a Bohem. Chceme vypadat jako zbožní křesťané a ve skutečnosti se „postíme jenom pro spory a hádky“. (Iz 58,4) Pán Bůh však takové „věřící“ nechce.

Když Ježíš Kristus hovořil se svými učedníky, řekl jim: „Když se postíte, ne-
tvařte se utrápeně jako pokrytci; ti zanedbávají svůj vzhled, aby lidem ukazovali, že se postí; amen pravím vám, už mají svou odměnu. Když ty se postíš, potřís svou hlavu olejem a tvář svou umyj, abys neukazoval lidem, že se postíš, ale svému Otci, který zůstává skryt; a tvůj Otec, který vidí, co je skryto, ti odplatí.“ (Mat 6,16–18)

3. Má půst místo v životě moderního křesťana? Mat 17,14–21

Půst nemá za cíl upoutat Boží pozornost a získat tak zvláštní požehnání. Občasný půst umožní naší mysli plněji se obrátit k Bohu a umožní nám zastavit se a uvědomit si potřebu Boží přítomnosti a pomoci v našem každodenním životě.

Pravý půst (Iz 58,6–11)

1. Jakou charakteristiku pravého půstu uvádí Bůh? Iz 58,6.7.9 (druhá část). 10

Půst byl pro Židy náboženským úkonem. Naplňoval jejich představy o Božích požadavcích zbožného života. T. S. Eliot napsal: „Nic neumírá pomaleji než touha myslet si, že jsme výše, než ti druzí.“ Půst měl upoutat pozornost a obdiv lidí.

Hřích má tyto vlastnosti: 1) víru nahrazuje spokojeností sama se sebou, 2) pokoru sebeláskou, 3) prosbu o odpuštění nahrazuje samospravedlností.

Pravý půst vede k službě, která má svůj vzor v činech Ježíše Krista. Zahrnuje pomoc nemocným a poskytování prostředků potřebným. Nejdůležitějším úkolem však je „rozevřít okovy svévole a rozvázat jha.“ (Iz 58,6) Když Ježíš uzdravoval nedotýkal se pouze tělesné stránky člověka, ale zasahoval svým působením i do duchovní oblasti. Jeho cílem bylo zachraňovat z moci hříchu. Pokud se postiíš proto, že toužíš po tom, aby ti kteří kráčejí k záhubě byli zachráněni a vysvobozeni z otroctví hříchu, pak tvůj půst souhlasí s Božími požadavky.

2. Vypiš si zaslíbení, která dává Bůh těm, kteří se správně postí. Iz 58,8–11

„Tehdy vyrazí jak jitřenka tvé světlo a rychle se zhojí tvá rána.“ (Iz 58,8) — Jaké zaslíbení pro ty, kteří pracují v oblasti zdravotní misie! „Duch svatý nikdy od sebe nerozdělí zdravotní misii od kázání evangelia. Tyto dvě věci nemohou být od sebe odděleny.“ (Ellen G. White, Series „B,“ 37, p. 64.)

„Mnozí se nalézají v temnotě. Ztratili směr a nevědí kudy dál. Pomozme ztraceným lidem najít ztracené přátele, mějme pro ně slova naděje a povzbuzení. Pán Bůh ukáže cestu, po níž je třeba se dát. Slova útěchy adresovaná trpícím působí jako lék. Budeme-li pomáhat druhým od jejich starostí, pomůžeme i sami sobě od svých problémů.“ (4 BC 1151, komentář Ellen Whiteové)

Boží stavitelé (Iz 58.12–14)

1. Jakými jmény jsou nazváni ti, jejichž náboženský život je naplněn pomocí druhým a zájmem o jejich starosti? Iz 58,12

Obnovení a šíření biblické pravdy většinou také zahrnuje službu potřebným. Učení Božího slova, k němuž se vraceli reformátoři minulých staletí, vedlo lidi k vyšším mravním a etickým normám a také ke službě bližním. Reformace však neodhalila všechny „zlaté poklady“ Bible. Pojmeme „církve ostatků“ (Zj 12,17) jsou označeni stavitelé, kteří vybudují „to, co bylo v troskách“ (Iz 58,12) — vynesou na světlo pravdy Božího slova ukryté po staletí pod pokryvkou zapomnění.

„Zde je vyslovena charakteristika těch, kteří ponosou prapor trojandělského poselství, těch, kteří dodržují všechna Boží přikázání a ctí Boha a budují to, co bylo zbořeno a pošlapáno. Kdo je nazývá „těmi, kteří zazdívají trhliny a obnovují cesty“? Ano, Bůh je tak jmenuje. Jejich jména jsou zapsána v nebeských knihách jako jména stavitelů a obnovitelů.“ (4 BC 1151, komentář Ellen Whiteové)

2. Jaká je poslední výzva těch, kteří „budují, co bylo v troskách“? Zj 14,12; 18.1–4

„S blížícím se koncem bude svědectví Božích služebníků nabývat na síle a naléhavosti, bude přinášet světlo pravdy mezi falešné náboženské a filozofické systémy. Bůh nám poslal svědectví pro naši dobu, abychom postavili naše křesťanství na věčných základech, ne na své moudrosti, ale na Ježíši Kristu. Takoví lidé budou zaznamenáni do nebeských knih jako obnovitelé cest k pravdě. Bůh působí na lidi a jejich mysl a Ježíš Kristus je světlem pro naše kroky. Záře jeho příkladu vybízí k následování.“ (4 BC 1152, komentář Ellen Whiteové)

Vztah mezi sobotou a službou (Iz 56,1–8; 58,13.14)

1. Jaké zaslíbení dává Bůh světitelům soboty? Iz 56,1–8; 58,13.14

Ti, kteří světí sobotu „dodržují právo a jednají správně.“ (Iz 56,1) Nebesa jim jejich konání počítají za spravedlnost, protože jde o společenství znovuzrozených lidí s Kristem. (Viz 1 Jan 2,29; 3,7.) Jsou to ti, kteří odevzdali své životy Kristu a „mají se na pozoru, aby jejich ruka neučinila nic zlého“ (Iz 56,2), „dbají na mé (Boží) dny odpočinku“ (Iz 56,4), protože Boží zákon je napsán na jejich srdcích. (Žid 8,10–12)

Oddíl Izaiáše 58,13.14 v kontextu celé kapitoly zdůrazňuje, že správné svěcení soboty, podobně jako pravý půst, je úzce spojeno s konečným odmítnutím hříchu a láskyplnou službou druhým. Sobota nebyla ustanovena jako volný čas pro naše záliby. Sobota je dnem služby — nejen kazatelů, ale všech skutečných adventistů sedmého dne.

Pravé svěcení soboty je možné pouze tehdy, je-li Ježíš naším Vzorem, Perlou nesmírné ceny a především osobním Spasitelem. Potom se jeho den stává památkou stvoření a konečné spásy. Upřímné svěcení Božího dne odpočinku je pečeti, která znamená věrnost Bohu a jeho zákonu. (2 Moj 31,12–17; Zj 7,1–3)

2. Jaké poselství umožnilo obnovení svatosti soboty? Zj 14,6–12

„Tak bude také hlásáno poselství třetího anděla. Až přijde čas, kdy bude šířeno s největší silou, zapůsobí Pán skrze skromné nástroje tím, že povede mysl těch, kdož se zasvětili jeho službě. Pracovníci získají schopnosti spíše pomazáním jeho Ducha než studiem ve vědeckých ústavech. Věrní, zbožní mužové budou puzeni vystoupit se svatým nadšením, aby hlásali slova, jež jim světil Bůh. Budou odhaleny hříchy Babylóna. Strašné následky zachovávaní církevních zvyků vynucených státní mocí, nájezdy spiritismu, skrytý a však rychlý vzestup papežské moci — to všechno bude odhaleno. Těmito vážnými výstrahami bude lid vyburcován.“ (VLB 432)

Doporučené studium

Prostuduj si následující texty pojednávající o důležitosti respektování Božích nařízeních: 1 Sam 15,22.23; Žalm 40,5–11; Přísli 21,3; Iz 1,11–17. Přečti si v knize Proroci a králové kapitolu Náprava (str. 438–444), v knize Vítězství lásky Boží kapitolu 25 a 26 (str. 310–328) a v knize Touha věků kapitolu 28 (str. 184–190).

Diskuzní otázky

1. Postil ses někdy? Proč? Bylo to ze zdravotních nebo náboženských důvodů? Jaký jsi z toho měl užitek?
2. Jaký půst může být nebezpečný pro tvé zdraví?
3. Jakým způsobem se projevila ve tvém životě Izaiášova slova charakterizující pravý půst?
4. Je poselství Izaiáše 58 více aktuální dnes než bylo ve své době? Pokud ano, proč?
5. Zamýšlel ses někdy nad svou úlohou „stavitele a obnovitele“? Pokud ano, jakým způsobem chceš přispět k dokončení díla vedeného Duchem svatým?
6. Jak se může stát správné svěcení soboty „rozkoší“?

Shrnutí

Boží vyvolený lid posledních dnů si rozdělí svou práci. První skupina se bude věnovat opuštěným, druhá nemocným a třetí skupina budou zvěstovatelé čisté Boží pravdy. Budou „zazdívat trhliny“ v Božím zákoně, vyvyšovat Ježíše jako základ víry a naplňovat zákon tím, že vrátí sobotě její pravé místo Božího dne odpočinku.

„KDY TO VŠE NASTANE?“

Mat 23,37—25,46

Základní text

„Proto i vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nena-
dějete.“ (Mat 24,44)

Základní myšlenka

Ježíš popsal události, které se odehrají krátce před jeho druhým příchodem, aby se jeho lid mohl připravit a nebyl zaskočen.

Ježíš Kristus otevřeně hovořil o pokrytectví farizeů a zákoníků. (Mat 23) Řekl: „He, váš dům se vám ponechává pustý.“ (Mat 23,38) Když Ježíš opustil chrámový okrsek, jeho učedníci ukazovali na chrám a chválili jeho krásu a architektonickou dokonalost. Ježíš jim však odpověděl, že přijde čas, kdy nezůstane kámen na kameni. Učedníci ho vyzvali: „Pověz nám, kdy to nastane a jaké bude znamení tvého příchodu a skonání věku!“ (Mat 24,3)

Ve své odpovědi Ježíš předpovídá události, které se odehrají mezi jeho smrtí a druhým příchodem. „Proroctví, které Kristus pronesl, mělo dvojí smysl; předpovědí o zkáze Jeruzaléma předpověděl také hrůzy posledního velkého dne.“ „Spasitelovo proctví o tom, že Jeruzalém postihne trest, se splní ještě jinak, a to tak, že ono strašné dopuštění je toho jen slabým náznakem.“ (VLB 21 a 28)

Blížící se bouře (Mat 24,4–14)

Ve svém proslovu Ježíš nepopisuje zničení Jeruzaléma a svůj druhý příchod odděleně. „Promluvil o obou těchto událostech jako o jedné. Kdyby byl svým učedníkům odhalil budoucí události tak, jak je sám vidí, nebyli bys to snést ten pohled. Milosrdně jim podal zahalený popis těchto dvou rozhodných chvil a nechal na nich, aby sami hloubali o významu jeho slov. Když mluvil o zničení Jeruzaléma, jeho prorocká slova sahala za tuto událost... Celý tento projev byl určen nejen učedníkům, ale všem, kdož budou žít za posledních výjevů dějin této země.“ (TV 440–441)

1. Když uplatníš principy výkladu popsané výše, jak rozumíš textu Mat 24, 4–8?

Dvacáté století bylo svědkem tří událostí zmíněných v těchto verších, jejichž rozsah je ojedinělý v historii — velký počet falešných proroků a lžimesiášů, nejničivější války v dějinách, hladomor a zemětřesení o velké intenzitě a četnosti. Hladomor v Africe a v zemích tzv. třetího světa tragicky naplňuje Ježíšova slova. Dějiny zemětřesení od lisabonského v r. 1755 až k silným otřesům v Kalifornii, Japonsku, Chile, Peru, Maroku, Mexiku a dalších zemích potvrzují pravdivost Ježíšových předpovědí.

2. Jaké události můžeme očekávat v době, kdy Boží církev ostatků usiluje o kázání evangelia celému světu? Mat 24,9–14

Nenávist proti Boží církvi ostatků je motivována její snahou dodržovat všechna přikázání včetně čtvrtého, které vyžaduje svěcení soboty. (Viz Zj 12,17; 13,15–17; 14,9–11.) Ti, kteří splní požadavky světa a znesvětí sobotu, zradí tak své bratry a sestry. (Mat 24,10)

„Jak se přibližuje bouře, budou se mnozí, kteří sice věří v poselství třetího anděla, avšak nejsou posvěceni skrze poslušnost pravdě, vzdávat svého názoru a budou se připojovat k řadám odpůrců... Lidé nadaní, příjemných způsobů, kteří se kdysi hlásili k pravdě, vynaloží své síly k tomu, aby klamali a sváděli duše. Stanou se nejrozhořčenějšími nepřáteli svých bývalých bratří a sester.“ (VLB 433)

Půlnoční temnota (Mat 24,15–28)

1. Které události naplňují Ježíšova slova zaznamenaná u Mat 24,15–22? (Srovnej s Dan 8,13.14; 9,27; 11,31; 12,11.)

Práce „malého rohu“ popsaná u Dan 8,9–14 „pustoší a dovoluje šlapat po svatyni“ (Dan 8.13; viz též Dan 11,31). Ježíš se zmiňuje o „znesvěcující ohavnosti, o níž je řeč u proroka Daniele“ (Mat 24,15), která bude působit až do Ježíšova druhého příchodu.

Utrpení popsané u Mat 24,15–22 má trojí naplnění:

1. Římská armáda vedená Cestiem obléhala Jeruzalém v roce 66 n. l. Cestius však se svým vojskem na čas odtáhl a křesťané měli možnost uprchnout z města. V roce 70 n. l. oblehl Jeruzalém Titus, město bylo dobyto a chrám zničen.

„Až modloslužebné předměty Římanů budou postaveny na posvátné půdě, která se rozprostírala ještě několik set metrů za městské hradby, tehdy následovníci Kristovi měli hledat bezpečí v útěku...“ „Ani jediný křesťan nezahynul při zničení Jeruzaléma.“ (VLB 21 a 24)

2. Předpověď utrpení se také naplnila ve středověku, kdy odpadlá církev spojená se statní mocí se pokoušela vnutit lidem nebiblické učení. Opět byli věrní Boží služebníci nuceni prchat před pronásledovateli.

3. Utrpení, o němž Ježíš hovoří, se vztahuje také na dobu před jeho druhým příchodem, kdy se papežská moc spojená s odpadlým protestantismem a spiritismem ujme vlády. (Srovnej s Mat 24,21; Dan 12,2; 2 Tes 2,7.8; Zj 19,20.) „Brzy přijde doba, kdy budeme jako raná církev nuceni hledat útočiště na pustých místech. Jako bylo oblehnutí Jeruzaléma Římany a jejich následné stažení signálem k útěku pro křesťany ve městě, tak bude pro nás varováním zákon vynucující papežskou „sobotu“. Pak nastane čas opustit velká města a uchýlit se do hor.“ (5 T 464; viz též VLB 28)

Syn člověka přichází (Mat 24,29–31)

1. Kdy měl přijít temný den a padání hvězd? Mat 24,29

Předpověď velkého soužení zaznamenaná u Mat 24,21.22 se naplnila v pronásledování rané církve, dále ve středověku, kdy byli pronásledováni a krutě mučeni všichni, kteří četli nebo třeba jen vlastnili Bibli. (Pronásledování během papežské nadvlády 538 — 1798; Dan 7,25.) Podobný osud má potkat Ježíšovy věrné následovníky v době konce.

Dvě nejhorší soužení (roku 70 a v letech 538—1798) byla předzvěstí konečného utrpení, kdy se spojí odpadlá církev se státní mocí, aby zničila Boží lid. Daniel píše, že toto pronásledování přijde ještě před koncem doby milosti. (Dan 11,44) Po skončení doby milosti přijde „soužení, jaké dosud nebylo od vzniku národa až do této doby.“ (Dan 12,1)

Temný den a padání hvězd jsou přírodní úkazy, které nastaly po vlně pronásledování ve středověku (Mar 13,24) — temný den 19. května 1780 a déšť meteoritů 13. listopadu 1833. (Viz VLB 221, 222, 240.) Události na konci doby soužení budou těsně předcházet druhému příchodu Ježíše Krista. (Viz Iz 13,9–11; 34,1–4; Ez 32,7.8; Joel 2,10.11.30–32; Zj 6,12.13.) „Tak se ukázalo poslední z oněch znamení příchodu Kristova, o nichž Ježíš pravil svým učedníkům.“ (VLB 240)

2. Přijde Ježíš tajně, nebo veřejně a viditelně? Co se bude dít při jeho příchodu? Mat 24,30.31 (Srovnej s 1 Tes 4,16–18; 1 Kor 15,51–54; Zj 1,7.)

Všichni obyvatelé země, kteří nepřijali nabídku záchrany, se chtějí skrýt před přicházejícím Ježíšem. (Viz Zj 6,15–17.) Boží věrní jsou však připraveni. Ti, kteří zemřeli ve víře jsou vzkříšeni a spolu s živými se setkají se svým Spasitelem doprovázeným zástupy andělů (1 Tes 4,16.17).

Příprava na setkání s Pánem (Mat 24,32–51)

1. Jak se můžeme ujistit, že Kristův příchod je skutečně blízko? Mat 24,32–35

Ježíš ukazuje na příkladu, že je snadné poznat příchod jara. Jaro je období obnovy v přírodě. Právě tak ti, kteří uvidí znamení popsaná ve čtyřadvacáté kapitole Matoušova evangelia, poznají, že Ježíšův příchod je blízko.

2. Jaký bude sociální a morální stav světa před Ježíšovým druhým příchodem? Mat 24,36–38; 1 Tes 5,3.4; 2 Tim 3,1–5

Někteří lidé učí, že Kristus přijde až po tisíci letech míru na zemi. Ježíš však ukazuje jiný obraz posledních událostí. (Viz 2 Tim 3,1–5; Mat 24,11–14.)

Podle 1 Tes 5,1–23 a dalších textů jsme vyzýváni, abychom se pevněji přimkli k Bohu a skrze jeho Ducha vítězili nad hříchem. Jsme vyzýváni, „abychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy spravedlnosti.“ (Ef 4,13)

3. Kromě přípravy nás samých, jaká je naše odpovědnost vůči ostatním? Mat 24,45–51

Každý křesťan má na Boží vinici svůj úkol. Každý z nás má duchovní odpovědnost za své blízké. Naším úkolem je představit jim laskavým způsobem Ježíše a vést je k němu. Plnění tohoto poslání nás bude naplňovat radostí a bude pro nás požehnáním.

4. Jak jsi na tom ty v plnění úkolu, který ti Pán dal?

Stav církve před Ježíšovým příchodem

(Mat 25,1–46)

1. Co je ústředním poselstvím podobenství o deseti družičkách? Mat 25,1–13

Tři podobenství zaznamenaná u Mat 25 nás varují před duchovní nepřipraveností na Kristův příchod. Tato podobenství také ukazují dvě skupiny lidí, které budou na zemi v posledních dnech — ti, kteří mají dostatek oleje a ti, kteří nemají. V podobenství o deseti družičkách lampy symbolizují Boží slovo. (Viz Žalm 119,105.) Olej je symbolem Ducha svatého, který je přítomen v srdcích věřících. (Viz Zach 4,1–6.)

„Bez Božího Ducha nám znalost bible nepomůže... Někdo může znát přikázání zaslíbení bible, nevštípí-li mu však pravdu do srdce Duch svatý, jeho povaha se nezmění. Pokud jej Duch svatý neosvítí, nebude s to rozeznat pravdu od bludu a neodolá mistrovským pokušením satana.“ (KP 244)

2. V podobenství o hřivnách (Mat 25,14–30) odebral hospodář jedinou hřivnu poslednímu služebníkovi a dal ji tomu, který měl deset hřiven. (Mat 25,28) Proč to udělal?

Největší hřivna, jakou může křesťan získat, je dar Ducha svatého. (Jan 14,15–24) To zahrnuje duchovní dary pro všechny, kteří přijdou ke Kristu. (1 Kor 12,8–11) Navíc má každý určité vrozené schopnosti, které může pod vlivem Ducha svatého úspěšně rozvíjet.

Až přijde Ježíš, budou zde ti, kteří spolupracují s Duchem svatým při uplatňování svých hřiven a druzí, kteří odmítají a zakopávají své hřivny do země. Nevyužitá hřivna je ztracená.

3. V podobenství o posledním soudu (Mat 25,31–46) Ježíš charakterizuje pravé „ovce“. Jak tato zpráva souvisí se spravedlností a se spasením z víry?

4. Podle jakého měřítka jsou jedni zachráněni a druzí zatraceni? Jsi připraven setkat se s Ježíšem?

Doporučené studium

Přečti si následující texty týkající se přípravy na setkání s Kristem: Joel 2,28–32; Řím 13,11–14; Tit 2,11–15; Zj 3,1–5 a kapitolu „Na olivové hoře“ v knize Touha věků (str. 440).

Diskuzní otázky

1. Proč Ježíš uvádí znamení doby svého příchodu? Uveď alespoň tři důvody.
2. Domníváš se, že se již splnila většina z mnoha předpovězených znamení Ježíšova druhého příchodu?
3. Proč nám Bůh neprozradil přesné datum Ježíšova příchodu?
4. Můžeme uspišit Ježíšův příchod? Pokud ano, jak? (2 Petr 3,12; 1 Jan 3,1–3)
5. Jak bys vysvětlil důraz, který kladou adventisté sedmého dne na konec světa?

Shrnutí

Ve čtyřnadvacáté kapitole Matoušova evangelia Ježíš předpovídá budoucnost své církve od zničení Jeruzaléma přes středověké pronásledování až po dobu konce. Dějiny potvrzují Ježíšova slova. Úspěch evangelia je zajištěn navzdory pronásledování a nepřátelství. Ježíš vybízí k trpělivosti a vytrvalosti a varuje před věčným zahynutím. Ježíšův návrat je velmi blízko, jak nám ukazují plnicí se předpovědi. Písmo nás vybízí, abychom se ztotožnili s rozumnými družičkami, které symbolizují Duchem naplněné následovníky Krista.

EVANGELIUM PRO DOBU KONCE

Zj 14,1—20; 15,2—4

Základní text

„Zde se ukáže vytrvalost svatých, kteří zachovávají Boží přikázání a věrnost Ježíši.“ (Zj 14,12)

Základní myšlenka

Bůh dá duchovní vítězství těm, kteří přijímají poselství tří andělů a ctí jediného Boha.

Zjevení 14 je poslední výzvou padlému světu. Verše 1–5 popisují charakter zachráněných svatých, kteří prožili dobu soužení a nyní stanuli ve slávě svého Spasitele na nebeské hoře Sión. Verše 6–14 obsahují poselství obracející pozornost k jedinému a pravému Bohu. Obdaření mocí andělů milosti jsou věřící posláni, aby zvěstovali světu poselství o spáse. Verše 15–20 líčí jinou trojici andělů dávající příkazy ke žni úrody, která již dozrála.

Poselství tří andělů hlásané Božím lidem má připravit svět na chvíli, kdy se Ježíš objeví ve své slávě. (Zj 6,17; 15,2–4)

Boží pečeť pro vyvolené (Zj 7,1–8; 14,1–5)

1. Jakou pečeť nese na čele 144 000 vyvolených?
(Srovnej Zj 7,1–3 se Zj 14,1.)

Nejprve si uvědomme, že 144 000 stojí na „hoře Sión“ (Zj 14,1). To je nebeský Jeruzalém. (Žid 12,22) Jelikož byli zapečetěni na zemi, mohou být při Ježíšově příchodu přeneseni do nebe. (Viz Jan 14,1–3.)

Dále je nutné mít na paměti, že pečeť na jejich čelech (Zj 7,3) je „jeho jméno i jméno jeho Otce.“ (Zj 14,1) Kristovo jméno a jméno jeho Otce jsou symboly jejich charakteru. (Žalm 18,49) 144 000 vyvolených jsou ti, kteří se nechali vést a ovlivňovat Duchem svatým. (Řím 8,9–17) Pozemský velekněz nosil turban a na něm zlatý květ a svatou čelenku, na níž bylo napsáno: „Svatý Hospodinu.“ (2 Moj 39,30) Právě tak je 144 000 obdařeno svatostí Kristovou a odděleno pro posvátný úkol.

Slova „znamení“, „pečeť“ nebo „cejch“ jsou v Bibli někdy používána jako synonyma. (Srovnej Zj 7,3 s Ez 9,4; Řím 4,11; Zj 13,16.17.) Boží pečeti nebo znamením věčné smlouvy mezi Bohem a jeho lidem je sobota. (2 Moj 31,13.17; Ez 20.12.20) Boží pečeť v době konce (Zj 7,3; 14,1) je dána těm, kteří v plnosti přijímají ospravedlnění z yíry a věrně světi sobotu.

2. Kdy přijme 144 000 Boží pečeť? Zj 6,14–17; 7,1–3

144 000 bude moci být svědkem vylití Božího hněvu při Ježíšově druhém příchodu, neboť byli předem zapečetěni „pečetidlem živého Boha“ (Zj 7,2). Prorok Joel 3,1 předpovídá „pozdní déšť“ — vylití Ducha svatého před příchodem Ježíše Krista.

Ellen Whiteová napsala: „Vztah k vykonanému dílu ukáže naši víru ve skutečnost, že spravedliví obdrží Boží pečeť dříve než skončí doba milosti.“ (1 SM 66)

3. Proč musíme usilovat o to, abychom získali obě pečeti Ducha svatého — první pečeť (Ef 1,13.14) a pečeť doby konce (Zj 7,3; 14,1)?

Jak se můžeme stát součástí 144 000? (Zj 14,5)

1. Koho představují 144 000? Zj 6,17; 7,1–8; 14,3.4

Abychom mohli odpovědět na otázku, jak se můžeme stát součástí 144 000, musíme nejprve vědět, koho představují 144 000. Když ti, kteří odmítli Boží nabídku záchrany, volají v zoufalství při Ježíšově druhém příchodu (Zj 6,14–16), jejich otázka zní: „Přišel velký den jeho hněvu; kdo bude moci obstát?“ (Zj 6,17) Jan odpovídá: 144 000, kteří byli zapečetěni před ukončením doby milosti. 144 000 symbolizují všechny spravedlivé lidi žijící na zemi v době Ježíšova příchodu. „Jako první z lidí byli vykoupeni Bohu a Beránkovi.“ (Zj 14,4) Když Ježíš přijde, „my živí, kteří se toho dočkáme,“ (1 Tes 4,17) jsme zahrnuti do počtu 144 000.

„To jsou lidé, kteří... byli přeneseni ze země z živých jako „první sklizeň Bohu a Beránkovi.“ (Zj 15,2.3; 14,1–5) „Jsou to ti, kteří přicházejí z velké tísně,“ prošli časem soužení, jakého nebylo na zemi za dobu, kdy na ní žijí lidé; vytrpěli úzkost chvíle Jákobova soužení; byli bez přimluvice při konečném vylití soudů Božích. Byli však vysvobozeni, neboť „vyprali svá roucha a vybilili je krví Beránkovou“. (VLB 461)

2. Proč považujeme číslo 144 000 za symbol celkového počtu zachráněných lidí?

Celé proroctví je psáno řečí symbolů. Čtyři úhly země, čtyři větry, země, moře — to všechno jsou symboly. Podobně i 12 kmenů jsou symboly. Dnes již neexistuje dvanáct kmenů Izraele. 144 000 nejsou jen Židé. Číslo 144 000 (12 krát 12) je symbolem plnosti a duchovní dokonalosti. (Viz Zj 21,12.14–17.27.)

3. Jaký musí být náš charakter, abychom mohli být připočteni k Božím vyvoleným, když Ježíš přijde? Zj 14,5 (Srovnej s Ef 1,4; 5,27; Kol 1,22; Juda 24.)

„Pouze ti, kteří zvítězili skrze krev Beránkovu a slova jeho svědectví, budou shledáni spravedlivými — bez poskvrny hříchu. Musíme odvrhnout naši spravedlnost a přijmout spravedlnost Kristovu.“ (2 SM 380)

Hlas prvního anděla (Zj 14,6.7)

1. Jaká je hlavní myšlenka poselství prvního anděla? Zj 14,6

„Věčné“ evangelium je poselstvím, které zdůrazňuje mnoho skutečností: (1) Ježíš je Beránkem Božím, který položil svůj život za hříchy celého světa a vstal z mrtvých. (2) Všechny naše hříchy mohou být odpuštěny, protože Ježíš vykonává přímluvnou službu v nebeské svatyni. (3) Díky působení Ducha svatého může Kristova spravedlnost vstoupit do našeho srdce. (4) Ježíš se vrátí, aby povolal k věčnému životu ty, kteří v něj uvěřili.

Poselství evangelia je tak důležité, že ho je třeba kázat celému světu dříve, než Ježíš přijde. (Mat 24,14)

2. Poselství prvního anděla je evangelium. Musí proto obsahovat znaky evangelia. Které? Zj 14,7

Poselství prvního anděla je naléhavou výzvou k návratu ke Stvořiteli.

„*Bojte se Boha*“: Bát se Boha neznamená mít z něho strach, ale vzdávat mu úctu a respektovat jeho vůli.

„*Vzdejte mu čest*“: Oslavujeme Boha tím, že mu dovolíme, aby žil v nás (Gal 2,20) a náš charakter se tak stal obrazem jeho charakteru.

„*Nastala hodina jeho soudu*“: Konec přijde potom, co bude evangelium kázáno celému světu. Soud musí tudíž proběhnout dříve, než přijde konec. Daniel 8,14; 9,24–27 předpovídá začátek předadventního soudu a stanovuje jej na rok 1844. Dar Kristovy spravedlnosti nám umožní obstát na soudu.

„*Poklekněte před tím, kdo učinil*“: Bůh má být oslavován také jako Stvořitel nebe a země. Tato skutečnost nás vede zpět a upoutává naši pozornost na původ člověka. Bůh stvořil svět v šesti dnech a sedmého dne odpočinul a oddělil tento den jako památník stvoření.

Druhý anděl (Zj 14,8)

- 1. Čím je zvláštní poselství druhého anděla? Čeho je Babylón symbolem? Proč padl? Zj 14,8; 18,2.5**

Médové spolu s Peršany dobyli historický Babylón v době panování krále Balsazara (Daniel 5). Staletí před tím spadla babilónská věž, když Bůh zasáhl proti bezbožníkům. Odbojní stavitelé najednou zjistili, že hovoří různými jazyky a nemohou se vzájemně dorozumět. Rozešli se proto do různých stran země a zanechali za sebou zříceniny věže — symbol falešné bohoslužby. (1 Moj 11, 1–9)

Poselství druhého anděla se netýká historického Babylóna. Je to výzva k opuštění falešných náboženských systémů dneška — „Babylóna“ odpadnutí.

V letech 1843 a 1844 hlásali adventisté poselství prvního a druhého anděla. Bylo určeno těm, kteří setrvali v tradičních církvích, přestože slyšeli varování vyzývající k opuštění těchto náboženských skupin. Nyní se Bůh odvrátil od těchto církví a své požehnání vložil na ty, kteří přijali světlo.

- 2. Moderní „Babylón“ má své kořeny v době, kdy raná církev začala přijímat falešná učení. Proč vztahujeme Zj 14,8 především na naši dobu?**
- 3. Jak dokládají texty Zj 17,1–6.15–18; 18,1–4 tvrzení, že zpráva o pádu Babylóna je zvlášť určená pro naši dobu?**

Každá církev, která přijímá nebiblické učení, se stává dcerou „Babylóna velkého, Matky všeho smilství.“ (Zj 17,5) Jde především o svěcení neděle, učení o nesmrtelné duši, učení o věčném pekle, učení o možnosti získat spasení konáním dobrých skutků, učení o tom, že Kristus není jedinou hlavou církve a že kněží mohou odpouštět hříchy. Nové bludy pocházející z tradičních církví učí o tom, že spasení z milosti nás zbavuje povinnosti dodržovat Desatero, že Kristus není úplným Bohem a že přijde tajně na zem a odvede svůj lid dříve, než na zem dolehne předpovězené soužení.

Poselství třetího anděla (Zj 14,9–12)

1. Vysvětlí varování třetího anděla. Zj 14,9–11
2. Jakou moc představuje šelma s číslem ve Zj 13,1–10.11–18?

„Otázka soboty bude hlavní sporným bodem ve velkém střetnutí, na němž se bude podílet celý vět (Zj 13,4–8.10)... Tato kapitola je jasným zjevením toho, co přijde (Zj 13,11.15–17)...

Poselství třetího anděla má za úkol varovat lidi před přijetím znamení šelmy na čelo nebo na ruku. Přijmout tento cejch znamená činit stejná rozhodnutí jako zmíněná šelma a uskutečňovat myšlenky, které stojí v přímém rozporu s Božím slovem.“ (7 BC 979, komentář Ellen Whiteové)

Poselství třetího anděla má obrátit naši pozornost na Krista jako zdroj spravedlnosti a spasení. Ti, kteří si zachovávají víru v Ježíše Krista a radují se z daru spravedlnosti a spasení, budou odolní vůči hrozným soudům, které dopadnou na nevěrné. (Zj 14,12) Pokud tito věrní zemřou ještě před příchodem Krista, budou umírat v jistotě věčného života. (Zj 14,13)

3. Je oheň Božího soudu nekonečný? Zj 14,11

Hoří ještě dnes „věčný oheň, který spadl na Sodomu? Srovnej Juda 7 s 2 Petr 2,6

4. Jak Jan popisuje druhý příchod Krista? Zj 14,14–16

Jaké znamení dá Ježíš, aby začala žeň? (verš 15)

5. Co symbolizuje lis na víno ve verši 17?

Těchto šest dramatických veršů (15–20) ukazuje jednak Boží soud a trest, ale také naději pro zachráněné svaté. Nastala hodina, kdy je třeba oddělit ovce od kozlů (Mat 25,31–46) a rozumné družičky od pošetilých. (Mat 25,1–13) (Viz VLB 462.)

Doporučené studium

Noe varoval obyvatele země. (1 Moj 6,3–7; 2 Petr 2,5) Eliáš přinesl poselství o odpadnutí Izraele za doby krále Achaba. (1 Král 18,1–46) Lot vydával svědectví v Sodomě. (Luk 17,28–30) Jan Křtitel ohlašoval příchod Mesiáše (Mar 1,7–11) Wicliff v Anglii, Hus v Čechách, Luther v Německu, Zwingli a Kalvín ve Švýcarsku, Knox ve Skotsku, Miller v Americe — všichni hlásali evangelium. Jako adventisté jsme povoláni k hlásání Eliášova poselství ještě před druhým příchodem Krista. (Mal 4,5,6)

Přečti si kapitulu „Poslední poselství Boží“ v knize Vítězství láky Boží (str. 430–436).

Diskuzní otázky

1. Proč se většina náboženských spisovatelů vyhýbá knize Zjevení?
2. Jak lze pozitivně představit poselství druhého a třetího anděla?
3. Proč je velmi důležité hlásat trojandělské poselství jako celek?
4. Tvůj přítel se tě zeptá, proč Bůh v poselství třetího anděla hrozí nevěřícím tresty a zatracením. Jak bys mu to vysvětlil?

Shrnutí

V poselství tří andělů cítíme touhu Boha Stvořitele po záchraně svých pozemských dětí. V době různých krizí a problémů ve světě i v církvích Bůh vysílá své posly s varováním, s poslední výzvou k návratu. Trojí volání andělů ze čtrnácté kapitoly knihy Zjevení jsou poslední výzvou adresovanou obyvatelům země. Kdo uposlechně, bude žít.

BOŽÍ OCHRANA V BOUŘI

Žalm 91,1–16; 46,1–11

Základní text

„Kdo v úkrytu Nejvyššího bydlí, přečká noc ve stínu Všemocného. Říkám o Hospodinu: „Mé útočiště, má pevná tvrz je můj Bůh, v nějž doufám.“ (Žalm 91,1.2)

Základní myšlenka

V době soužení ujišťuje Bůh své věrné o tom, že je neustále nablízku. I když dopustí tělesné strádání, zůstává nedobytným útočištěm proti duchovním nepřátelům.

Bůh je útočištěm v době soužení. „V 91. Žalmu nacházíme nejkrásnější popis příchodu Páně, který skončuje se zlobou svévolníků a těm, kteří ho přijali jako Spasitele, přinese ujištění o své lásce a ochraně... V době, kdy přijde Boží soud již bez možnosti záchrany, budou nevěrní závidět těm, kteří v úkrytu nejvyššího bydlí — zde Pán Bůh ukryje ty, kteří zachovávali jeho přikázání a v jejich srdcích sídlila láska... Dveře milosti se již zavřely a žádné modlitby je již neotevrou... Tato doba však ještě nenastala. Boží nabídka milosti stále trvá. Pán stále volá hříšníky k pokání.“ (3 BC 1150, komentář Ellen Whiteové)

Naše útočiště a pevná tvrz (Žalm 91,1; 46,1–3)

1. Jak si můžeme být jisti Boží ochranou ve zkouškách? Žalm 91,1; 46,1–3

Mezi nejvíce citované verše Písma patří Boží zaslíbení v Žalm 91,1 — zaslíbení Boží ochrany v čase soužení. Tento text je napsán jazykem básníka. Bůh je naše útočiště, naše tvrz, kam se můžeme uchýlit v bouři. Je naší pevností, pod jeho křídly je bezpečno a jeho pravda je pro nás štítem.

2. Jaké životní zkušenosti přivedly Davida k napsání tohoto prorockého žalmu? Žalm 32,1–11

Saulovo pronásledování naučilo budoucího krále Izraele, že jediné skutečné útočiště je v Bohu. Po svém hříchu s Betsabé a vraždě Uriáše Hetejského David poznal, že Bůh je milosrdný a že odpouští tomu, kdo upřímně lituje svých hříchů. David se dovolával Božího milosrdenství. (Žalm 51,1–10) Tragedie, kterou prožíval po smrti svého syna, ho srazila na kolena a on vyznal svoji plnou závislost na Bohu.

3. Jaký význam má Žalm 91 pro křesťany dnes? 5 Moj 33,27–29; Skut 5,17–21; Zj 2,10

Bůh je stále se svým lidem, den za dnem, generaci za generací a tak bude až do konce, přestože přijde „doba soužení, jaké nebylo od vzniku národa až do této doby. V oné době bude vyproštěn tvůj lid, každý, kdo je zapsán v Knize.“ (Dan 12,1) Ježíš však říká: „He, já s vámi jsem po všechny dny až do skonání tohoto věku.“ (Mat 28,20)

4. Jaké máš zkušenosti s Božím vedením a ochranou ve tvém životě?

5. Jak bys vysvětlil svému příteli neštěstí a pohromy, které na nás přicházejí, přestože prosíme o Boží ochranu a pomoc?

Lidé žádající Boží zaslíbení (Žalm 91,2)

1. Jak bys popsal ty, kteří „bydlí v úkrytu nejvyššího“? Žalm 91,1.2.9.14.15

Na mnoha místech se Písmo zmiňuje o těch, kteří jsou pod ochranou Všemohoucího, kteří přebývají ve stínu Nejvyššího:

1. Ovce, které vede po cestách spravedlnosti. (Žalm 23,3)
2. Poctivý a čestný. (Žalm 15,1–5)
3. Rozumné družičky z Ježíšova podobenství. (Mat 25,1–13)
4. Blahoslavení z Ježíšova kázání na hoře. (Mat 5,1–12)
5. Nositelé světla a sůl země. (Mat 5,13–16)
6. Ti, kteří zachovávají Boží slovo. (Zj 3,10)

„Ne každý, kdo mi říká ‚Pane, Pane‘, vejde do království nebeského.“ (Mat 7,21) Nejsou to vyznavači rituálů, kteří přebývají ve stínu Všemohoucího, ale lidé, kteří hovoří s Bohem a prožívají s ním živé společenství. V čase utrpení, nebezpečí a pohrom mají jistotu Boží přítomnosti a pomoci.

2. Jaké zaslíbení je dáno těm, kteří zůstávají v Kristu? Zj 3,10–12; Iz 26,1–9

Je mnoho „míst“, kde lidé v dnešní době hledají útočiště, bezpečí a pokoj. Avšak jedině u Nejvyššího najdeme pravé místo klidu, odpočinku a obnovy. Aurelius Augustinus, který po mnoha letech hledání nakonec našel útočiště u Boha, vyjádřil svoji životní zkušenost slovy: „Nepokojné je srdce člověka, dokud nespočine v tobě (Bože).“

3. Jaké otázky položil prorok Jeremiáš Izraeli? Jak bys odpověděl ty? Jer 12,5

4. Požehnaní nezíská ten, který občas „odskočí“ na „tiché místo“, ale ten, který „bydlí“ v Boží přítomnosti a „prebývá“ ve stínu jeho milosti. Jak jsi na tom ty?

Podstata Boží záchrany (Žalm 91,3–7.10.13.16)

1. Před jakým nebezpečím je Boží lid ochráněn v době soužení? Žalm 91,3–7

V tomto žalmu je zvlášť zdůrazněna myšlenka ochrany. Tak jako kuřátka ve chvíli nebezpečí nacházejí bezpečí a teplo domova pod křídly kvočny, tak věřící člověk nachází bezpečí a teplo starostlivé péče u nebeského Otce.

2. Jaký postoj zaujímá Bůh k těm, kteří ho neuznávají? Žalm 91,8; Ez 33,11

Spravedliví uvidí tresty, které dopadnou na hlavy svévolníků (Žalm 37,34), tak jako Izraelité byli svědky toho, když se nad egyptským vojskem zavřely vody Rudého moře. (2 Moj 14,31)

3. Zasáhnou rány, které dopadnou na zem (Zj 16), také Boží lid? Žalm 91,10; 1 Petr 4,12–14.19; 5,7–11

4. Uveď příklady lidí, kteří trpěli, přestože nehřešili? Jaký byl účel utrpení, které na ně dolehlo?

5. Jaká zvláštní zaslíbení dal Pán trpícím? Žalm 91,9–13.16

Za jistých okolností Pán Bůh dovolil, aby jeho lid trpěl. Job je nejznámějším případem. Bůh nám však dává jistotu, že v poslední den soužení, po ukončení doby milosti, Bůh ochrání ty, které „vyprostil.“ (Dan 12,1)

Nebezpečí ohrožující Boží lid (Žalm 46,1–11)

1. Jakým nebezpečím je vystaven Boží lid v poslední době?

- a) Mat 24,6: _____
- b) Zj 11,18: _____
- c) Zj 12,12: _____
- d) _____
- e) _____
- f) _____

2. Když se Boží lid cítí opuštěn, co dělá Pán Bůh? Iz 49,13–16; Žalm 13,1–6

Vypráví se o tom, že před několika lety byl jeden britský občan v cizí zemi zatčen. Vojáci ho odvezli do odlehlejší pevnosti a tam jej bezdůvodně uvěznil. Po neúspěšném vyjednávání britská vláda osvobodila svého občana vojenskou akcí, která stála několik milionů dolarů.

Vlády dnešních států jsou někdy ochotné investovat třeba milióny do záchrany svých občanů. My jsme však občany ještě lepšího království — království, jehož Král byl ochoten dát za nás to nejdražší, co měl, svého Syna, Pána Ježíše Krista.

3. Popiš způsob, jakým Bůh ochránil své věrné v následujících situacích:
Dan 3,13–28

Dan 6,11–23

Skut 7,9.10

4. Proč Pán Bůh v některých případech nezachránil své služebníky (např. Štěpán — Skut 7,54–60)?

5. Jak se smíruješ s vlastním utrpením? Proč jsou Boží zaslíbení z 91. Žalmu stále aktuální?

Strážní andělé (Žalm 91,11–16)

1. Koho Bůh pověřil, aby ochraňoval jeho lid? Žid 1,14; Žalm 103,19–21; 34,7
2. Jak velký je zástup andělů připravených plnit Boží nařízení? Dan 7,9.10 (Srovnej se Zj 5,11; 2 Král 6,11–19.)

„Každému následovníku Krista je určen anděl strážný. Tito nebeští strážci ochraňují spravedlivé před mocí zlého. To poznal i sám satan, když pravil: „Zdaliž se Job darmo bojí Boha? Zdaž jsi ty ho neohradil i domu jeho a všeho, což má, se všech stran?“ (Jób 1,9.10) (VLB 366)

3. Pokus se popsát službu andělů v těžkostech posledních dnů. Žalm 91,11.12

„Kdyby se lidem mohly otevřít oči, spatřili by zástupy andělů vynikajících silou, jak bdí nad těmi, kdož zachovávají slovo Kristovy trpělivosti. S účastí a soucitem sledují andělé jejich soužení a naslouchají jejich modlitbám. Čekají na rozkaz svého Veli-tele, aby je mohli vytrhnout z nebezpečí, v němž se nacházejí. Musejí však ještě nějakou chvíli počkat. Lid Boží musí vypít pohár a být pokřtěn křtem. Právě toto prodlení, které jim působí takové soužení, je nejlepším vyslyšením jejich modliteb. Když se snaží ve víře čekat, že přijde Pán, projevují takovou víru, naději a trpělivost, jakou ve svém náboženském životě dosud neprojevili. Kvůli vyvoleným bude však doba soužení zkrácena... Konec přijde rychleji, než lidé budou čekat. Pšenice bude sebrána a svázána do snopků pro sýpku Boží, koukol pak bude svázán pro stravující oheň.“ (VLB 449)

4. Komu vděčíme za klid, který dosud panuje? Zj 7,1–3

„Lidé nemohou vnímat anděly, kteří zadržují čtyři větry po dobu zapečetování vyvolených. Když Bůh pak nařídí svým andělům, aby uvolnili větry, strhne se bouře, kterou žádné pero nedokáže popsát.“ (6 T 408)

Doporučené studium

Prostuduj si otázku utrpení v 1 Petr 4,12–19. Text 2 Petr 3,1–18 se zabývá trpělivou přípravou na setkání s Ježíšem. Přečti si kapitolu „Čas soužení“ v knize Vítězství lásky Boží“ (str. 437–451).

Diskuzní otázky

1. Jak můžeme lépe poznat svého Boha?
2. Existuje hranice duchovního růstu pro ty, kdo přebývají v Kristu? Budeme duchovně růst také během doby soužení? (Viz Zj 3,5; 19,7.8; 22,11.)
3. Proč musejí křesťané snášet velké utrpení a těžkosti? Je to dobře, nebo špatně? Můžeme se většině těchto problémů vyhnout? Jak?

Shrnutí

Žalm 91 představuje v jedenácti verších kladné znaky víry a důvěry v Boží ochranu a péči. Víru, kterou David vyznává, získal v mnoha utrpeních a souženích. Je to také vyjádření naší víry v době nadcházejícího soužení. Také my se musíme naučit plně důvěřovat Bohu, abychom byli připraveni na nepřízeň okolí. Stav ohrožení, v němž žijeme nyní je pouhým vánkem ve srovnání s bouří, která se brzy přizene. Lidí se zmocňuje strach, nás však Bůh ujišťuje: „Půjdeš-li přes vody, já půjdu s tebou, půjdeš-li přes řeky, nestrhne tě proud, půjdeš-li ohněm, nespálíš se, plamen tě nepopálí.“ (Iz 43,2)

Použité zkratky knih E. G. Whiteové

- 1 BC** The Seventh-day Adventist Commentary (Biblický komentář ASD, sv. 1-10)
CK Cesta ke Kristu (SC – Steps to Christ)
KP Kristova podobenství (COL – Christ Object Lessons)
MB Myšlenky z hory blahoslavenství (MB – Thoughts From the Mount of Blessing)
MH The Ministry of Healing (Služba zdraví — Ve šlépějích Velkého Lékaře)
PP Patriarchové a proroci (PP – Patriarchs and Prophets)
SD Sons and Daughters of God (Synové a dcery Boží)
1 SM Selected Messages (Vybrana poselství, sv. 1–3)
1 T Testimonies (Svědectví pro církev)
Te Temperance (Střídmost)
TV Touha věků (DA – The Desire of Ages)
VLB Vítězství lásky Boží (GC – The Great Controversy)

Poznámky k údajům o západu slunce

Údaje o západu slunce jsou převzaty z počítačového programu, který pro naši církev vyrobila Hvězdárna a planetárium Praha. Časové údaje odpovídají oblasti Středních Čech. Pro upřesnění západu slunce v jiných oblastech je třeba k uvedeným údajům připočíst nebo odečíst v jednotlivých městech přibližně minut:

- Cheb +9
- Karlovy Vary +6
- Pízeň +5
- Ústí nad Labem +2
- Pardubice –7
- Brno –9
- Přerov –12
- Vsetín –14
- Ostrava –16
- Jablunkov –17

SBÍRKY V 1. ČTVRTLETÍ 1995

*Ježíš řekl:
„Jděte do celého světa a kažte
evangelium všemu stvoření.“
(Mar 16,15)*

Prvořadým úkolem církve je zvěstovat „věčné evangelium obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu.“ (Zj 14,6) Tento úkol platí nejen pro misionáře v dalekých zemích, ale také pro nás v Česko-Slovenské unii. Každé sdružení má plán, jak v roce 1995 rozšířit zvěst o našem Spasiteli mezi další lidi — především na nových místech. Proto

**účelem misijních darů sobotní školy
jsou evangelizační projekty „Globální misie“
v jednotlivých sdruženích.**

Rostoucí sbory potřebují také vhodné prostory pro bohoslužby. Proto unijní rada rozhodla, že tři ze čtyř sbírek 13. soboty budou určeny na stavební projekty modliteben.

**Sbírka 13. soboty
pro 1. čtvrtletí je určena pro Slovenské sdružení.**

Děkujeme za vaši ochotu, s kterou podporujete Boží dílo!